

SPLOŠNA OFENZIVA AVSTRIJSKIH ČET PROTI ČRNOGORCEM.

PRIJATELJSTVO MED GRŠKO IN ZAVEZNIKI SE JE OHLADILO.

BOLGARSKE ČETE SO BAJE ZAVZELE SRBSKO MESTO BITOLJ.

BOLGARSKE ČETE SE ŽE NAHAJAJO V ALBANIJU. — NEKATERA POROČILA PRAVIJO, DA SO BOLGARI ZAVZELI BITOLJ, DRUGA PA DEMENTIRAJO TO VEST. — AVSTRIJCI SO ZAVZELI TROJE ČRNOGORSKIH MEST. — BOLGARI SO VJEI DOSEDAJ PREKO 50.000 SRBSKIH VOJAKOV. — ANGLEŠKI PORAZ V MEZOPOTAMIJI. — ANGLEŽI SO BAJE OBSTRE-LJEVALI BOLNIŠNICO. — GRŠKA BO NAJBRŽE RAZOROŽILA ZAVEZNIŠKE ČETE. —

ZAVEZNIŠKA POROČILA

Obstreljevanje Krivolaka.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Vrhovno poveljstvo francoske armade je izdalo danes sledeče poročilo: Srbi so bili še 1. decembra v Bitolju. Ob reki Černi se vrše izvanredno vroči boji. Bolgarska artilerija je obstreljevala Krivolak in povzročila veliko škodo. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Izpred Bitolja.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Poročilo, ki ga je dobila Havasova agentura iz Aten, zelo nasprotuje brzojavkam, ki so prihajale iz Bitolja. Bolgari baje ne bodo oblegali tega mesta, ampak bodo poskušali obkrožiti umikajočo se srbsko armado.

Črnogorci se umikajo.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Tukajšnje črnogorsko poslanstvo je izdalo danes sledeče poročilo: Ker je dobil sovražnik precejšnja ojačenja, smo se morali umakniti.

30. novembra nas je napadel sovražnik pri Privosu in Plevlju, pa smo ga uspešno pognali v beg.

Izpraznitev Bitolja.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Iz Soluna in Florine poročajo, da se Srbi že pripravljajo na izpraznitev Bitolja. Srbi so imenovali komisijo, v kateri so grški konzul, srbski metropolit in bitoljski župan; komisija ima nalogo pogajati se s Bolgari in Nemci.

Proti Francozom.

Pariz, Francija, 2. decembra. — Dopisnik Havasove agenture je sporočil med drugim tudi sledeče: Bolgari dosedaj še niso zasedli Bitolja. Glavna srbska sila je sicer odšla iz mesta, in se umaknila proti zapadu. V mestu je le par častnikov in kakih sto mož, ki skrbijo za red. Bolgari čakajo najbrže ojačenj in ugodne prilike za napad.

Srbski poveljnik v Bitolju je dal nabiti po vseh hišah plakate, v katerih poziva prebivalstvo, da naj takoj pobežne, če se boji Bolgarov in Nemcev.

V grško zemlje prihaja vedno več srbskih beguncev. Ker so zelo slabo oblečeni in ker je sedaj že deset stopinj mraza, so ti reveži pomilovanja vredni.

Pred francosko fronto so začeli Bolgari koncentrirati sveže čete. Ob reki Černi in ob Krivolaku se vrše neprestano vroči spopadi med francoskimi in bolgarskimi predstražami.

London, Anglija, 2. decembra. Iz zadnjih poročil je razvidno, da hite srbske čete s severa branilec na pomoč. Če bodo se pravčasno dospele, bo vse dobro, če se pa to ne bo zgodilo, je usoda mesta zapetena.

Poročilo, da so zavzeli Bolgari Bitolj.

London, Anglija, 2. decembra. "Times" je dobil nocoj zvečer brzojavko, da so Bolgari zasedli Bitolj. Za mesto so se vršili silno vroči boji, ki so se končali s popolnim porazom srbske armade.

Ostanki srbske armade so se umaknili v albanske gore, kjer so tudi ostali deli srbske armade. — Sprva se je mislilo, da se bodo Srbi umaknili v Grško, ker je pa grška vlada izjavila, da bo vsakega srbskega vojaka razorožila, se to ni zgodilo. Bolgari ne bodo ostalinevarnost za male narode.

Rumunska.

London, Anglija, 2. decembra. Vse upanje, da se jim bo Rumunsko pridružila, je enkrat za vselej uničeno.

"Timesu" so sporočili, da je Rumunsko odprla svoje meje in začela izvažati v Ogrsko živila in druge potrebščine. Včeraj je dospela v Ogrsko velikanska množina žita.

S tem je povedano, da sta Avstrija in Nemčija pridobili Rumunsko na svojo stran. Rumunska bo ostala do konca vojne nevtralna, kljub temu bo pa šla Avstriji in Nemčiji na roko.

Grška.

London, Anglija, 2. decembra. Grška vlada je zavzela stališče, ki bo imelo za zaveznike zelo slabe posledice. Zaveznikom ne bo preostajalo drugega, kakor odpo-kleati svoje čete iz Soluna in izprazniti macedonsko zemljo. Grška vlada je še enkrat odločno izjavila, da bo ostala na vsak način nevtralna, in da ne bo dala ne tej ne oni stranki kakih posebnih koncesij.

Nemčija je zagrozila Grški, da jo bo napadla, češ, da je za vojno zadosten vzrok, ker so se začeli zavezniki tako obnašati kot da bi bilo grško ozemlje njihova last. Misija francoskega ministra Cochina je bila torej brez vsakega pomena.

Popolen sporazum.

London, Anglija, 2. decembra. Sedaj je jasno, da se je Grška ravno tako sporazumela z Avstrijo in Nemčijo kakor Rumunsko, in da Bolgari ne bodo zavzeli Kruseva Bitolja in Dibre, ampak bodo vsa ta mesta od sedaj zanaprej pod nemško upravo.

Ko bo končana vojna, jih bo dobila Grška kot plačilo za svojo nevtralnost.

Zavezniki bodo ostali na Galipolu.

London, Anglija, 2. decembra. Vrhovni poveljnik zaveznikov čet na Galipolu je bil sprva odločno proti temu, da bi imeli zavezniki še nadalje svoje čete na Galipolu. Sedaj se je moral ukloniti angleškemu vojnemu ministru, ki pravi, da bi si zavezniki s tem celo škodovali, ter da je najbolje, če se boji na Galipolu še vedno nadaljujejo.

Kakor hitro se umeša Rusija v balkansko vojno, bodo izgubili Turki svo zvezo z Nemčijo. Tedaj bo napočil ugoden trenutek za splošen napad.

Angleži in Francozi morajo to priliko na vsak način izkoristiti in zavzeti Carigrad.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POROČILA.

Bolgarska in Grška.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je rekel včeraj neke-mu časnikarskemu poročevalcu: Osvojena Macedonija je sedaj za vedno zvezana z Bolgarsko.

Med Bolgarsko in Grško obstoji zelo prijateljsko razmerje. Pripravi sem, da bodo Grki razorožili francoske in angleške čete, ko se bodo začele umikati preko njihove meje. Grška vlada je sedaj izprevidela, da je Anglija največja nevarnost za male narode.

Bolgari so vdrli v Albanijo.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Kljub temu, da je vojna s Srbijo praktično končana, zasledujejo Nemci in Bolgari še vedno ostanke srbske armade. Včeraj so vjeli štiri tisoč srbskih vojakov in zaplenili veliko množino vojnega materiala.

Bolgarske čete so dospele do Djakova in so na nekaterih mestih že prekoračile albansko mejo. Če bo šlo tako naprej, bo kmalo tudi Črnogorci v nemških, avstrijskih in bolgarskih rokah.

V Macedoniji se pripravljajo Bolgari na splošen napad. Odnehali ne bodo prej, dokler ne bodo spodili zadnjega Francoza in Angleža preko macedonske meje.

Oficijsko poročilo.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Poročilo, ki ga je izdal avstrijski veliki generalni štab, se glasi:

Avstrijske čete, ki operirajo v Črnigori, so zavzele mesta Boljanice, Plevlje in Jakubo. Jugozapadno od Mitrovice so vjeli Avstrijci in Nemci 4000 srbskih vojakov.

Zavzetje črnogorskih mest.

Dunaj, Avstrija, 2. decembra. Čete generala Koevessa, ki so oddelane že osemnajst milij od Novega Pazara, zenejo neprestano Črnogorce pred seboj. Avstrijski generalni štab naznaja:

V Črnigori so zavzele naše čete danes zjutraj mesto Plevlje z nasokom. Včeraj se je vnela pri Metalka prelazu silno vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalci. Ne-ka naša kolona je pognala pri Jakubi Črnogorce v beg.

Bolgarski plen.

Sofija, Bolgarsko, 2. decembra. Vrhovno poveljstvo bolgarske armade naznaja:

Naše čete nadaljujejo z ofenzivno onstran Prizrena.

Od 14. septembra do 29. novembra smo vjeli 50.000 srbskih vojakov, zaplenili 265 topov, 136 lafet, 100.000 pušk, 36.000 granat, tri milijone patron, 2300 železniških voz in 63 lokomotive.

Po zavzetju Kikveva smo zasedli železniško progo, ki vodi proti Prilepu.

Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Boji pri Bagdadu.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Turško armadno vodstvo naznaja:

Ob fronti pri Iraku Turki neprestano zasledujejo Angleže, ki so izgubili od 23. do 26. novembra več kot 5000 vojakov in častnikov. Veliko angleških vojakov je že pred bitko dezertiralo.

Angleži so izgubili v enem dnevu več kot 2900 mož in veliko vojne-ga materiala.

16. kilometrov južno od Bagda-da so se še enkrat ustavili in poskušali stopiti v ofenzivo, kar se jim pa seveda ni posrečilo. Angleži so pomatili veliko zabojev municije v Tigris.

Da bi prikrili svoj poraz, so pripovedovali četam po okolici, da so sklenili s Turki separaten mir. Civilisti so kmalo izprevideli, da je to čisto navadna laž. Turki so odvzeli Angležem tudi tri aeroplane, katere so nekoliko popravili in se jih sedaj že lahko poslužujejo.

Skrajna surovost.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Iz Carigrada poročajo: — Iz br-zojavke, ki je dospela iz Iraka, je

Z zapadnih bojišč.

Poroča se le o artilerijskih dvo-bojih ter o bojih z minami na raz-ličnih točkah.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. V današnjem oficijelnem poročilu se glasi, da se ni na zapadni fron-ti pripetilo ničesar posebnega, razven artilerijskih dvobojev ter bojov z minami na različnih toč-kah fronte.

Severozapadno od St. Quentin je bil neki angleški dvokrilnik z dvema častnikoma na krovu prisiljen pristati v nemških črtah, ker se je pokvaril motor. Dvo-krilnik je padel v roke Nemcev.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 2. decembra. V popoldanskem poročilu vojne-ga ministrstva se glasi, da trajajo naprej artilerijski boji, da pa se je njih sila zmanjšala. Pozorišče kanonade je bilo v Artois, ob reki Somme, pri Tahure v Champagne ter drugod.

V večernem poročilu se poroča o bojih z ročnimi torpedi zapadno od grica št. 10. Nemci so vrgli kakih 60 projektilov v Arras. Juž-no od reke Somme so eksplodirali Francozi z uspehom neko mino in tudi pri Les Eparges, kjer se je razdejalo saperska dela Nemcev.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 2. decembra. Angleški glavni štab v Franciji poroča, da se je tekom zadnjih štirih dni obstreljevalo nemške pozicije in da se je napravilo obš-utno škodo.

Omenja se minske operacije ter živahno delavnost letalcev. Odde-lek 20 aeroplanov je z uspehom obstreljeval neko nemško provi-jantno skladišče v Miraumont.

Dva aeroplana, ki sta se dvig-nila na proizvodvalni polet, se ni-sta vrnila.

Z istočnih bojišč.

V nemškem poročilu se dementi-ra vest, da so Rusi zopet zavzeli mesto Ilutsk.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. V današnjem oficijelnem poročilu se glasi:

Položaj je neizpremenjen. Tr-ditve v ruskem poročilu z dne 29. novembra glede bitk pri Ilutsku in Kazimirskem so izmišljotine.

Armada skupina generala Bothmerja: — Naše prednje stra-že so odbile naskok slabih ruskih divizij.

Dne 29. novembra se je glasilo v ruskem oficijelnem poročilu, da so zavzele ruske čete del mesta Ilutsk.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 2. decembra. Oficijelno se poroča, da so obstre-ljevali Rusi s težko artilerijo med Friedrichstadi in Jakobstadi neko nemško taborišče. Nemce se je popolnoma presenetilo ter so bežali, pustivši na lieu mesta pad 100 mrtvecev.

Usmrčenje špijona.

London, Anglija, 2. decembra. Nekega špijona, kojega imena se pa ne navaja, bodo jutri ustrelili.

razvidno, da so angleški vojaki usmrtili šest Turkov, ki so stražili grob nekega turškega dostojan-stvenika.

Nad tem barbarskim činom se mora vsakdo zgražati.

Zavezniki so obstreljevali bolnišnico.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Zaveznikiške bojne ladje so obstre-ljevale bolnišnico v Kilid Bahru. Povzročena škoda je precejšnja. Bojne ladje so slednjič pregnale naše obrežne baterije.

Položaj v Kavkazu.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. V Kavkazu so si Turki priborili več zelo lepih uspehov. V okolici Vana so se morali Rusi po hudem boju umakniti. Na bojišču so pu-stili 250 mrtvih.

Obsodba ravnatelja

Buenza in tovarišev.

Newyorški ravnatelj Hamburg-Amerika örte in trije njegovi to-variši spoznani krivim zarote.

PO 6-URNEM POSVETOVANJU

Sedaj se jih lahko obsodi na dve leti ječe ter na denarno kazen po \$10,000.

Malo po deseti uri včeraj zve-čer je neka porota spoznala rav-natelja Hamburg-Amerika örte, Karla Buenza ter tri druge urad-nike družbe krivim, da so se zari-ti proti Združenim državam z namenom, da jih osleparijo stem, da so pred vojno in po pričetku vojne na nepostaven način dobi-vali klaracijske listine za parni-ke, katere se je vzele v najem ter odposlalo, da zalagajo nemške bojne ladje s premogom in pro-vijantom.

Porotniki so podali svoj pravo-rek po šesturnem posvetovanju. Odvetniki, ki so prisostvovali ob-ravnavam, so izjavili, da je sma-trati pravorek za izvanredno va-žen. Razven Buenza so bili spo-znani krivim George Koetter, A. dolph Hachmeister in Joseph Pop-pinhans. Buenz, ki je star 72 let, je bil preje nemški poslanik v Me-hiki ter je bil tudi na drugih od-ličnih mestih. Njega in njegovo soobtožene se lahko obsodi na dve leti ječe ter na \$10,000 globe.

Po objavljenju pravoreka je staval zagovornik več predlogov, vendar pa je sodnik Howe odlo-ži rešitev na danes. Obtoženim se je le dovolilo, da smejo proti varščini po \$5000 domov.

Navodila sodnika.

Po navodilih sodnika, ki so tra-jala kakih 40 minut, so se pričeli porotniki posvetovati. V pričetku svojega nagovora je izvajal so-dnik, da ne smejo porotniki upo-števati odhoda ladij iz nevtralnih pristanišč z namenom, da dova-žajo bojnim ladijam vojskujočih se narodov premož in provijant. To ni nobeno hudodelstvo ter se ne more govoriti o kršenju nev-tralnosti. Porotniki se morajo le izreči glede navedbe napačnih pro-storov, kamor so namenjene te la-dije; nadalje glede pridobitve na-pačnih klaracijskih listin, vsled česar se je zavedlo v zmozo carin-ske oblasti. Nadalje je opomnil sodnik, da morajo porotniki tudi vzeti v pretres vprašanje zarote.

Zagovornik je izvajal v svojem zaključnem govoru, da se ne gre za kršenje nevtralnosti, temveč za pridobitev napačnih manifestov. Nadalje je izvajal, da je bil mo-tiv obtožencev pri celi zadevi njih patriotizem do Nemčije ter da ni-so niti od daleko mislili zagrešiti tako hudodelstvo proti Zdrže-nim državam.

Zastopnik obtožbe pa je izvajal, da so obtoženi osmešili Združene države pred celim svetom, ker so dali povod za to, da so vsebovale listine ameriških carinskih oblasti laži. Vsaka ameriška ladja je vsled tega sedaj sumljiva radi teh lažljivih manifestov ter je radi-čeva vsaka ameriška ladja na vi-sokem morju izpostavljena pre-iskavi.

Delna demobilizacija.

Haag, Holandsko, 2. decembra. V tajni seji se bo jutri poslanska zbornica pečala z vprašanjem delne demobilizacije holandske armade.

Promet na zapadnih železnicah.

Chicago, Ill., 2. decembra. — Glasom oficijelnih številk je bil promet na zapadnih železnicah meseca novembra največji, kar jih pomni zgodovina ameriških železnic.

Poštni parniki za Evropo.

V sredo 8. dec. odpluje iz New Yorka "Frederik VIII.", v soboto 11. dec. pa "Bergensfjord". Oba parnika vzameta pošto za Avstrijo, toda le za pisma in do-pisnice, nikakor pa ne pakete.

Z italijanske fronte.

Cadorna je moral ostati na soški fronti ter opustiti obisk pri gene-ralu Joffre.

London, Anglija, 2. decembra. V nekem poročilu iz Milana na pariški "Matin" se glasi, da je Italija formalno obvestila zaveznike, da se hoče držati londonske pogodbe, glasom katere ne sme nobena zavezniška država skleniti separatnega miru brez soglas-nega odobrenja zavezniških dr-žav.

Poročevalce "Matina" pravi tu-di, da je odložil načelnik italijan-skega generalnega štaba, general Cadorna, svoj obisk v Franciji, kjer se je nameraval posvetovati z generalom Joffre. Situacija ob Soči je taka, da je njegova nav-zočnost neobhodno potrebna. — Vsi tedaj se je poveril to mislijo svojem pomočniku, generalu Por-ro.

Bitka ob Soči in Gorici gre na-prej z nezmanjšano silo.

V oficijelnem poročilu, ki je bi-lo izdano na Dunaju, se glasi:

Italijani so obnovili svoje naskoke proti gorskemu slemenju severno od Tolmina ter proti mostnemu prečelju pri Tolminu. — V bližini Oslavje, severno od Gorice, je skušala italijanska infanterija pod zaščito megle pro-dreti skozi avstrijske postojanke. Oddelki našega infanterijskega polka št. 57 pa so vrgli nazaj Italijane, ki so trikrat naskočili.

Obstreljevanje Gorice.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. Prekmorska agentura pravi v svojem poročilu, da leže na ce-stah v Gorici trupla ubitih evi-listov, ki so postali žrtve italijan-skih granat. Pred kratkim je ne-ki izstrelke zadel kapucinski cer-kev ter težko ranil nekega du-hovnika.

V nadaljem se glasi v poročilu prekmorske agenture: — Berlinsko časopisje pripisuje malo važnost otvorjenju ita-lijanskega parlamenta in komen-tarij listov so kaj kratki. Splošno prevladuje mnenje, da je bil go-vor ministra za zunanje zadeve, barona Sonnina, zelo slab, ker se je skušal minister izogniti vsake-mu važnejšemu vprašanju ter je obstajal govor le iz poveljeva-nja italijanske politike. Iz tega govora je razvidno, da je skušal italijanski minister prikriti jav-nosti slabotno stališče, katero za-vzema Italija med zavezniškimi narodi.

Listi pravijo tudi, da je ponov-no slavljenje Srbov zelo slaba to-lazba za slednje, dokler se jim ne pošlje vojaške pomoči.

Izgube na morju.

London, Anglija, 2. decembra. Oba angleška parnika "Colenso" in "Orange Prince" sta bila po-topljena od podmorskih čolnov. Posadka parnika "Colenso" se je danes izkrcala, dočim ni došlo še nobeno poročilo o usodi posadke parnika "Orange Prince."

Prvi parnik je vseboval 3861 ton, drugi pa 3583.

Istotako je bil potopljen grški parnik "Zarifiks", 2904 ton. Po-sadka se je izkrcala na Malti. An-gleški parnik "Marengo" je na sedel pri Goodwin Sands.

Glasom poročila trgovske zbor-nice je bilo potopljenih v mesecu novembru 53 angleških parnikov s skupno vsebino 61.072 ton. Raz-ventega se je potopilo 37 angle-ških jadernic.

Izgube človeških življenj so zna-šale na parnikih 646 oseb, na ja-dernicah pa 6 oseb. Dvajset par-nikov je bilo potopljenih od nem-ških bojnih ladij, deset pa vsled min.

Zaplenjenje argentinskega parni-ka.

Buenos Aires, Argentina, 2. dec. Poslanska zbornica je danes odse-pila interpelacijo na vlado, ki se peča z zaplenjenjem argentinskega obrežnega parnika "President Pitre" od strani Angležev. Parnik se je zaplenilo pod pretevo, da je last nemškega kapitala.

Nemški državni zbor.

Socijalisti pripravljajo interpela-cijo za mir v nemškem državnem zboru.

Berlin, Nemčija, 2. decembra. "Vorwaerts", glasilo nemških so-cijalistov, objavlja, da je sklenila socialistična stranka staviti v prihodnji seji nemškega državnega zbora sledečo interpelacijo: — Ali je državni kancelar pri-pravljen sporočiti pogoje, vsprico katerih bi bil voljan stopiti v mi-rovna pogajanja?

Vprašanje bo stavil poslanec Scheideman in za debato je izbran poslanec Landsberg.

V stranki se je predlagalo obširnejšo in podrobnejšo interpela-cijo, a se jo je odklonilo z 58 pro-ti 43 glasovi.

"Berliner Tageblatt" odobrava interpelacijo ter pravi, da ni no-benega poviča, kakaj bi državni kancelar ne odgovoril na to inter-pelacijo.

Vojaška pozicija Nemčije je ta-ko močna, da se ni treba brigati zato, če bi časopisi zaveznikov smatrali to interpelacijo za zna-menje slabosti. Drugo vprašanje pa je, če bi imela mirovna pogaj-anja uspeh. Gre se za to, če so sovražniki Nemčije pripravljeni na mir in drugič se gre za zahteve Nemčije. Lahko bi se prišlo korak naprej, če bi hotel vreti kancelar nekaj luči na nemške zahteve.

List zagotavlja, da ni v Nem-čiji nobenega sledu o slabosti. — Če bi bilo inozemstvo tako ne-umno, da bi interpelacijo razla-galo v tem smislu, bodo dejstva že dokazala, da se je motilo.

Pričetek pogajanj.

Amsterdam, Holand., 2. dec. Tukajšnji krogi, ki so bili trdno prepričani, da so se mirovna pogaj-anja že pričela ali da se bodo v kratkem in ki so mislili, da bo prišlo do nenadnega miru, vidijo v interpelaciji "Vorwaerts-a" po-trdilo njih domnev.

Uspehi ameriskega lava.

Tekom letošnje lovske sezone je bilo dosedaj v osemnajstih drža-vah ubitih 59 oseb in 66 ranjenih, proti 111 oziroma 162 v pretek-lem letu.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni a Italijo, pošta gre nemotljivo pre-ko HOLANDIJE in SKANDINA-VIJE.

Zadnja poročila nam naznaja-jo, da se denarne pošiljatve ne iz-plačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in de-loma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notra-nje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošil-janje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih raz-merah.

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik.)
Izdanje in objava pri
Slovensko Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta na mesto New York 4.00
pol leta na mesto New York 2.00
Vrsto za vse leto 4.50
pol leta 2.55
pol leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
(izredno) v praznikih.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izdanje vsakega dne razen nedelje in
praznikov.
Subskripcija letno \$3.00.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.
Člani imajo priložnost in osebnost se ne
preklopa.

iz katerega ne morejo priti trpeti
narodi kljub vsemu strastnemu
poželenju po miru? Zdi se nam,
da leži ta možnost edine v inter-
veniji nevtralnih, v takojšnji ak-
ciji, katero bi podvezle nevtralne
vlade za uveljavitev premirja ter mi-
rovnih pogajanj.

Kongres, ki se bo sestal v
Washingtonu, bo našel v mirovni
resoluciji Meyer Londona oporo
za tako nad vse potrebno akcijo.

Dopisi.

Cleveland, O. — Delavske raz-
mere se počasi obračajo na boljše.
S tem pa ni rečeno, da je prav
dobro. Vedno je videti gruče
brezposelnih ljudi in delo se kaj
težko dobi. — Dne 15. novembra
je šel rojak Anton Trebušak, sta-
nujoč na 7720 Ossage Ave., zve-
čer od doma z namenom, da se v
kratkem času zopet povrne na
svoje stanovanje. Medpotem se o-
glasi v neki gostilni in se med
svojimi prijatelji, seveda malo vi-
njen, zamudi do 10. ure zvečer.
Domov grede se po nesreči pada
na železniški tir, lokomotiva pri-
de in ga popolnoma raztrga. Bil
je na mestu mrtve. Nesrečni ro-
jak je bil doma iz Loke, fara
Smartno pri Kamniku. V stari do-
movini zapuščala starše ter žalujo-
čo vdovo s štirimi malimi otroci,
enega brata in sestro. Bil je član
društva sv. Barbare postaja št. 33
Forest City, Pa. Tako mlad, ko-
maj 32 let star, pa ga ni več med
živimi. Bodi mu lahka zemlja v
svobodni deželi! — Rokjaki, kateri
niste še pri nobenem društvu, pri-
stopite takoj, dokler je čas! —
Na društvenem polju tudi dobro
napredujemo. Posebno vrlo na-
preduje pevsko in podporno dru-
štvo Zvon, ki je priredilo v nedel-
jo dne 21. novembra dve igri, in
sicer "Doktor Hribar" in "Brat
Sokol". Tako je prav, newburški
mladenici in moške, to je korak k
izobrazbi in napredku. Želeli bi
bilo, da bi se večkrat videli. Čast
pa tudi tukajšnjemu brivcu g. J.
Lačnikarju, ker je igralce v tako
kratkem času izbral. Seveda
sloga in požrtvovalnost rodita
stoteran sad. Za sedaj končam,
ob priliki kaj več. Pozdrav! —
J. R.

Ottawa, Ill. — Delavske raz-
mere so še precej dobre, zanaprej
mi pa ni znano, kako bo. Tem po-
tom sporočim, da smo imeli na
Zahvalni dan lepo in krasno veso-
lico pri g. M. M. Bajnu, našem slo-
venskem gostilničarju, kateremu
izrekamo posebno hvalo za nje-
gov trud in prostor, ki ga je dal
za naše nove ustanovljeno dru-
štvo sv. Družine št. 5. Hvala tudi
J. Hrovatu in J. Modici iz La
Salle za njihov obisk in krasno
darilo. Lepa hvala tudi sobratu J.
Zdravju, ker se je veliko trudil
za razprodajo lepih in krasnih da-
ril, katera so podarile društvo
naše žene in dekleta. Hvala član-
om, ker so tako lepo in složno
delovali na veselici. Veseli smo,
da smo tako složni. Pozdrav! —
Josip Modic.

Vse veselile, — se glasi v
članu, — so sedaj voljne usta-
viti ali končati vojno, če bi se za-
jammilo status quo, — to je po-
sest, ki je obstajala pred izbru-
hom tega strašnega morjenja na-
rodov.

Hapgood, ki je dal šele pred
par meseci izraza mnenja, da ne
bo vojna preje končana, dokler
ne leži na tleh stit nemški mi-
tarizem, utemeljuje na sledeči na-
čin razmišljanja, katerim je dal, kot
gori omenjeno, izraza.

Nemčija je morala med tem
časom uvideti, da ne more ure-
niti svojih sanj o svetovnem go-
spodstvu. Vsi tedaj tega je odtam se-
daj čuti vedno pogostje zahtevo,
naj se vrne Nemčiji vse kolonije
ter plača veliko vojno odškodni-
no. Sledeje pa ne bo Nemčija
nikdar dobila, dotim ji je koloni-
jalna posest — kakor domneva
Hapgood — gotova.

Francija je morala dosedaj spo-
znati, da je v Nemčiji zmaga li-
beralizma — kar je po Hapgoodu
istovetno s porazom militarizma
— zagotovljena ter se bo vsled
tega tudi zadovoljila s tem, da se
z mirom ustanovi njene stare
meje.

Edna zahteva Anglije je zo-
petno oživitvorenje Belgije ter
plačanje odškodnine za to deželo.
To so zahteve, katere je radi njih
umernosti kaj lahko izvesti.

Zdi se nam, da je slika, kot
jo je naslikal Hapgood o situaciji,
v glavnem pravilna. Kajti četudi
si slikajo vročokrvneži na obeh
straneh v svoji fantaziji še naj-
bolj krasne slike, — trezna res-
ničnost razdene v istem trenutku
vse stvore bolnih možgan.

Prav tako res pa je, da si ne
upa noben narod resno govoriti
o miru, ker bi se lahko smatralo
vsak izraz glede miru kot dokaz
vsajke in gospodarske slabosti.
Raditega se mori naprej in uni-
čuje dalje ter se vleče v krvavi
karneval vedno nove čete in nova
ozemlja.

Kje leži torej edina možna re-
šitev iz tega strašnega labirinta,

la lotila. Počitka željen sem sedel
na sivo preperelo klopo, oprto na
debelo bukev. Pogled mi je obvi-
sel na njej in prav globoko v srce
se mi je zasmilila reva, ki so ji
mlade roke, svetega ognja polne,
tako kruto razrezale blede oble-
ke: ime poleg imena in poleg sr-
ca srce.

Zalostno so ječali vrhovi bukev
v jesenskem vetru in šumeli prav
kakor zvonovi svetega Krištofa...
Kdor bi razumel to otožno šep-
tanje, slisal bi dolgo zgodovino
sladkih mladostnih idil, ki so se
vrstile v senci tega drevesa in ki
stojte zapisane na belem deblu;
nekaterikrat se je glasilo zvonje-
nje teh vrhov k zadnji uri mlade
ljubezni...

Največji spomenik med vsemi
sta si sredi debla postavila v za-
menju srca Lojzika in Cirila. Be-
ati illi, sem si mislil... In čudno
hrepnenje me je naenkrat pre-
vladovalo in rad bi bil vedel, če se
cvete velika ljubezen med njima.
Velika — kakor srce na drevesu,
če je še ni prerasa trava pozab-
ljenja, če je ni zamorila jesenska
slana. In sem se zatopil v misli...

In zgodilo se je veliko čudo;
naključje je hotelo, da je padla
svetloba čez to sajisko podobno,
ki sem zaženo živo zanimal, in po
slučaju sem postal pričujoč pri
zadnjem aktu te gozdne idile. Ko
sem tako razmišljal, so se oglašile
tihe, lahke stopinje; in sem po-
gledal ter uzrl mladega gospod-
skega dekleta, visoke in vitke ra-
sti, rožnatega obraza v okvirju
temnorjavih las z dvema žareči-
ma iskrami pod čelom. Počasi
je stopala in se bližala moji klo-
pi, ne da bi me bila opazila. O-
prezno se je obračala na vse stra-
ni, kakor da bi koga pričakova-
la; naposled pa je obstala v go-
ščavi...

V istem trenutku se je od na-
sprotne strani približal počasni
korakov mož v mladih letih, sim-
patične zunanosti in elegantno
opravljen. Hladno ji je podal
roko.

"Bodi pozdravljena, dragica
moja! A že dolgo čakaš? Oprosti,
nisem mogel prej priti! Povedati
ti imam nekaj težkega; žal, da
sva se sešla tukaj, kjer se je na-
jina ljubezen rodila, odkoder so
nama potekale sladke ure v živ-
ljenju... Prekrizati morava pre-
teklost, kakor da bi je nikoli ne
bilo, pozabiti, kar je bilo... Loj-
zika, tako mora biti! Mislim sem
in upal, ali prišlo je drugače!"

Lojziki se je izvil globok
vzdih; krog cvetočih ustn pa ji
je zaigral lahak nasmeh in nekaj
neskončno tožnega je ležalo v
njem. V lice pa je pobledele in
telo se ji je treslo kakor trepeti-
ka na vodi.

"Ni lepo", je dejala konečno,
in grenko očitje je govorilo iz
teh besed. "Ni lepo! Mar nisi
vedel prej, kakšna da sem, in nisi
poznal sebe? Igral si z menoj gr-
do in tega ti ne odpustim ni-
koli!"

Dve solzi sta ji kanili po voče-
nem obrazu.
"Upal sem, da si prej zagoto-
vim kruh, pa sem se prevaril.
Predno bom pripeljal do neke
stalnosti, dotlej se ti bode..."

"...usulo mladostno cvetje z
obrazu, kajne?"
"Ne, ne, Lojzika, nisem mislil
tako; tebi se bode dotlej ponudila
marsikatera ugodna priložnost.
Grdo bi ravnal, če bi ti zdaj obe-
šal zlate gradove in ti s praznimi
obljubami skalil prihodnost. In
bolje je, da se ločiva."

"Bolje je, da se ločiva", je go-
vorila navidezno mirna; v resnici
pa se ji je od tuge trgalo srce.
In močna sapa je zavila krog
drevja in zadnje listje je padalo
po tleh in šumelo. Lojziki pa je
bilo neizrečno hudo pri srcu in
cel studene debelih solz se ji je
vlihl iz oči. — Ciril jo je pritisnil
k sebi ter jo objel in poljubil...
Tako sta stala nekaj časa in mol-
čala. Potem pa je vzel slovo in
odšel zabijačih korakov, ne da bi
se več ozrl.

— Ostani srečna! — ji je dejal.
Ne govori tako brezupno, sem
si mislil; srečna, ko si jo pozabil!
Zgode peko se ji je vsililo v
dušo. Ostala je dolgo kakor oka-
menela na mestu in je gledala za
njim, dokler se ni izgubila njego-
va podoba med debli. Vroči vdi-
hi so ji kipele iz srca. On si bo-
vedel poiskati pot do ciljev. Ali
ona! To čisto angelsko dušo je
poparila slana. Zakopala je uni-
čeno srce v gozdno rušo, po-
sušila solze; a nesrečni spomini se
niso dali izruvati...

S skaljenim pogledom, z obup-
nim izrazom se je odpravila do-
mov. Zdal me je zapazila na klo-
pi in zadrževala po vsem životu.
Potem pa je pospešila korake in
odhitela.

Meni pa se je odkrila gozdna
ta idila. Vzel sem nožič v roke in
sem zbrisal zadnja znamenja te
idile na bukvu.

Zolna se je oglašala na bukvu;
v vrhu smreke pa je ropotala
sraka in začudeno gledala to po-
četje. Listje pa je padalo in šu-
melo...

Podpisovanje za francosko vojno

Pariz, Francija, 2. decembra.
V oficijelnih krogih se udajajo
fantastičnim nadam glede uspeha
vojnega posojila. Neki uradnik fi-
nančnega ministra je izjavil, da
se ni še sestavilo podpisovanje in
da se tudi približno ne ve svote.
Lahko se pa reče, da se vrši po-
pisovanje zadovoljivo naprej. Po-
sebnost značilno je veliko število
majhnih podpisovalcev.

Stavke slammikarjev.

Jakob Marksamer, 182 Green
St. — Stavkalo se je tri dni ter
je bilo med stavkarji 69 Slove-
cev. Konečno so se gospodarji u-
klonili ter dovolili povišanje pla-
če od 25 do 30 odstotkov ter ob-
nem priznali unijo.

Korich Bros., 598 Broadway. —
Stavkalo se je 2 dni in gospodar
je grozil, da bo šel iz mesta.

W. Klukin & Co., 580 Broad'y.
Po stavki, ki je trajala en dan ter
se je je vdeležilo 65 delavcev in
delavk, so se gospodarji uklonili
ter dovolili povišanje za 10 od-
stotkov ter priznanje unije. V tem
zavodu se je borilo dve leti za pri-
znanje unije.

Finer & Bachbrach, 636 Broad-
way. — Tam stavka 30 organizi-
ranih delavcev in delavk. Zahte-
vajo zvišanje plače ter priznanje
unije.

Slammikarje se opozarja, naj ne
odidejo v slučaju nesporazuma iz
delavnice, temveč pokličejo orga-
nizatorja. Stavkarji, ki niso v uni-
ji, niso upravičeni do podpore od
strani unije.

Tarawer, 648 Broadway. — 40
deklic, ki so zaslužile od \$6—\$7 na
teden je zapustilo večeraj delav-
nico.

Noble & Jakobson, 610 Broad-
way. — 53 deklic, ki so zaslužile
po \$8 na teden je zastavkalo ter
zahtevajo višje plače.

Vstop v unijo: — Možki delavci
plačajo \$5—vstopnine, ženske
\$3— in blokariji \$1—.

Za vse informacije naj se obr-
nejo slammikarji in slammikarice
na urad 62 East 4th St. v New
Yorku. Tam se jim bo dalo potreb-
na navodila, kako pristopiti uni-
ji itd.

POZOR ROJAKI, NEVARNOST!

Vsak človek pri zdravi pameti mo-
ra priznati, da če je človek izčen
nizur in potem se več let čeljarski
trgovci, ako kar naenkrat ugledate
istega mizarja v lekarni, kjer vam
hoče prodajati zdravila, o katerih se
ničesar ne razume. Torej nevarnost
za vsakega, ki kupi, pa ne ve, kaj
se prodaja. Jaz prodajam samo dve
stvari: Zavarovalnico proti ognju
in hiše, in v teh dveh stvarih imam
večletno skušnjo, torej niste v no-
beni nevarnosti, če kupite od mene.
Vprašajte onega, ki je že od mene ku-
pil, on vam pove. Se priporočam

JOSIP ZAJEC,
1378 E. 49 St., Cleveland, O.
Tel. Central 6494 R.

DAROVI.

Za nesrečno Zupanovo družino
v Grove City, Pa.
Mr. Joe Sagadin iz Cle Elum,
Wash. nam piše: Za nesrečno Zu-
panovo družino sem nabral 10 do-
larjev 70 centov. Rokjake in roja-
kinje širom Združenih držav pro-
sim, da naj pomagajo temu reve-
žu, ki je res potreben podpore.
Darovali so sledeči: Henrik Sin-
ger \$2; po \$1: Fred Drultz in
George Urbane; Frank Pirc 60¢;
po 50¢: Joe Sagadin, John Smith,
Joe Kokol, John Zupan, Frank
Stariha in Mat. Kanzlarič; po
25¢: Vinko Miloš, Louis Oman,
Mat. Koritnik, Frank Šubic, Ka-
rol Simon, Henry Graben, Jack

Bizjak, Andrej Nolan, Anton
Kanzlarič in Rade Bakovich; Lu-
dovik Konrad 10¢.

Beading, Pa. Morris Goodman
(Hotel Beading \$1; po 50¢: Pe-
ter Hotujec, John Tolcehech in
John Balas; po 25¢: Urban Po-
dobnik, K. B. M. Selan, Louis
Goršič, Josip Goršič, Anton Ška-
fer, M. Klarič, Miloš Malijević,
J. Serman, John Seale, Anton
Delach, Frank Vehar, Josip De-
lach in U. Oohm.

Sheffield, Pa. Mary Valenčič
\$1.00.
Imperial, Pa. Alice Šuštaršič
\$1.00.

Uredništvo.

NAZNANILO.
Rojakom širom Amerike nazna-
njamo, da sem odprl lepo urejeno
trgovino in knjigovoznico
na 2537 Myrtle Ave., Glendale.
V zalogi imam **rožne vence, svete**
podčbe, lepo izdelane jasice, mo-
ške in ženske denarnice ter več
drugih stvari. Rokjaki iz New Yorka,
običajne me in prepičali se
bode! Kdor mi pošlje potrebno
svoto, pošljam mu poštne pro-
sto v katerikoli kraj v Združenih
državah po sledečih cenah: Rožne
vence od 30¢ do \$1.00, svete po-
dobe s steklom za na steno po 25¢,
lepo izdelane jasice od 60¢ do
\$1.10, posebne vrste za na steno
z zido prevlečene po \$1.35, moške
denarnice z zlatim napisom svo-
jega imena od \$1.50 do \$2.25, žen-
ske denarnice male in velike od
\$2.00 do \$3.00. Kdor bo naročil,
mu ne bo žal! Naslovite:
Alois Gregorin,
2537 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y.

Imam v zalogi**MOHORJEVE KNJIGE**

za leto 1916.
Izšlo je šestero knjig in sicer:
1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka
št. 17.
4. Zgodovina slovenskega nara-
da, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zv.
6. Trojka, povest, namesto mo-
litvenika.
En iztis knjig po pošti stane
\$1.50, za naročnike v Pittsburghu,
Clevelandu in Chicagu pa samo
\$1.30 ker v teh mestih imam za-
logo. Sprejemam tudi udarno za
prihodnje leto, ki znaša samo en
dolar.

ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402, N. Y. City.

EDINI SLOVENSKI KROJČI
JAČ V PITTSBURGH-U,
PA. IN OKOLICI
priporočajo rojakom svojo
moderno urejeno
KROJAČNICO,
v kateri izdeluje lepe in
najmodernejše obleke.
S spoštovanjem
RUDOLF MESNAR,
5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Ceniki!

Ravnokar sem dogotovil 5000
velikih in krasnih cenikov moje
zaloge zlatnine, srebrnine, dia-
mantov, Columbia gramofonov in
slovenskih rekvizitov.

Kdor izmed rojakov in roja-
kinj želi za božične praznike na-
ročiti kaj enakega, naj mi piše po
krasni cenik in jaz mu ga pošljem
popolnoma zastonj. Ako kupite
blago od mene, si prihranite do-
larje. Za vsako blago jamčim.

IVAN PAJK,
Jewelry & Columbia Gramophone
Dept.,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
(27-11—3-12)

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Kansas
sporočamo, da jih bode v kratkem
obiskal naš potovalni zastopnik

MR. OTTO PEZDIR,
ki je pooblaščen pobirati naročni-
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravištvu Glas Naroda.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Frank Lipar, Sartell, Minn. —
Svojim znanec, ki smatrago
Nemce za polbogove, lahko pove-
ste, da je pruska vlada meninili
tebičje jemala Poljakom zemljo in
da jih je na vse močete načine
zatirala. Škofa Ledochowskega,
ki je bil rodom Poljak, so za več
mesecev zaprli. Stariši onega
poljskega otroka, ki se predznil
v soli izpregovoriti kako poljsko
besedo, so bili strogo kaznovani.
Otroci niti očenaša niso smeli mo-
liti po poljsko. Poljak ni dobil

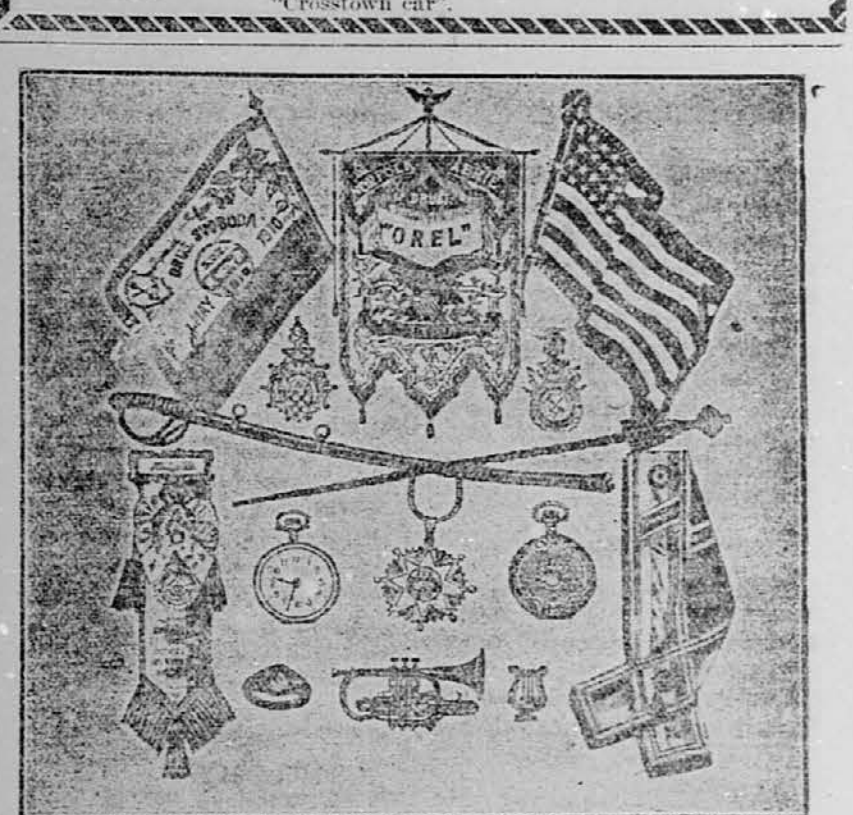
nobene službe, kljub temu, da je
plačeval ravno toliko ali pa še več
davkov kakor Nemec. Tako so
delali Nemei s Poljaki in tako bo-
do delali z nami, ko nas dobijo v
kremplje.

EDINI SLOVENSKI SALOON

v Duluth, Minn.
Rojakom Slovincem naznanjam,
da se nahaja moj **SALOON** pol
bloka od Union postaje na desni
strani W. Michigan St. št. 413.
Za obilen poset se priporočam.
JOS. SCHARABON.

DR. BUKK'S MEDICAL INSTITUTE.

407 East 58th St. NEW YORK, N. Y.
STAROKRAJSKI SLOVENSKI ZDRAVNIK.
Zdravi uspešno bolezni želodca, pljuč, jeter, me-
hurja in vse notranje bolezni, kakor slabokrvnost,
revmatizem, tajne bolezni, božast, bolezni na ma-
ternici, kožne bolezni in otroške bolezni. — Zdravi
z zdravilnimi rožami, katere dobiva iz domovine. —
Z vsakim Slovanom govori v njegovem rodnem je-
ziku. Odprto je vsak dan (tudi v nedeljo) od de-
vetih zjutraj do sedmih zvečer. (Med prvo Ave. in
Ave. A. Blizu prve Ave.) Pišite ali pridite osebno.
Do njega se pride z naslednjo ali cestno želez-
nico po prvi, drugi ali tretji Ave. in po 59th St.
"Cross-town car".

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalje,
godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veržico, priveske,
prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za cene vprašate. Upranje

Avstrija in Italija.

ITALIJANI ŽE ZOPET NISO NIČESAR OPRAVILI. — VROČI BOJI ZA KALVARIJO. — DAN KO BODO ITALIJANI ZAVZELI GORICO, ŠE NI DOLOČEN. — V GORNJEM DELU ITALIJE JE VSE POLNO RANJENCEV. — ITALIJANSKO URADNO POROČILO. — BOJI ZA PONTABELJ. — ŠEST INDUSTRIALCEV ZAPRLI. — RUMUNSKA JE NAROČILA V ITALIJI TOPOVE. —

Pojem italijanske ofenzive.

Načelnik italijanskega generalnega štaba Cadorna poroča, da je slabo vreme na južno-zapadnem bojišču, 8 tem besedami sam naznanja polom velike italijanske ofenzive. Velika bitka je končana. Italijanske izgube znašajo 200.000 mož. Položaj Italijanov je tak, da ni misliti, da bi pričeli v bližnjem času s kakim resnejšim podjetjem.

Šestnajsti dan boja za Kalvarijo.

X. poroča v "Novinah", da na šestnajsti dan bitke je navalilo proti Kalvariji 11 italijanskih polkov, kakor so izpovedali italijanski vjetniki, in skušali so prebiti niša dva na levem krilu. To sta dva polka Slovencev in Hrvatov iz Dalmacije. Oba polka sta poklala 1. in 2. novembra Italijane. Polni so okopi italijanskih trupel, ranjenih nebroj. Neki Italijan je rekel: Kočeno smo videli Gorico (ker so bili za trenutek zlezli na greben Kalvarije). Dne 4. novembra so bili dobili nalogo, da zvečer tega dne morajo biti v Gorici. Ali Kalvarija je trda kost, in dolga je pot v Gorico preko Kalvarije!

Kadar zavzamejo Gorico...

Frankofilski krogi razširjajo vest, da Italija odpošlje ekspedicijske v Albanijo, kakorhitro pade Gorica. Čas, kdaj odide ta ekspedicijska, je torej še jako nedoločen.

Gornja Italija polna ranjencev.

Frankofilski krogi razširjajo vest, da Italija odpošlje ekspedicijske v Albanijo, kakorhitro pade Gorica. Čas, kdaj odide ta ekspedicijska, je torej še jako nedoločen.

Gornja Italija polna ranjencev.

Preko Lugana se poroča, da v Milani, v Veroni, sploh v celi gornji Italiji je toliko ranjencev, da ne vedo kam z njimi. Vse društvene dvorane in vse večje privatne hiše so spremenjene v lazarete.

Koliko ozemlja so pridobili Italijani?

Na dolgi črti od Gardskega jezera do južno Tržača so bile najsprednejše črte naših zaveznikov samo na dveh mestih malo zapobjene. Dohod v dolino Ledro in najsprednejše pozicije na Cui di Leno, so prišle Italijanom v roke. Ta neznaten uspeh so plačali z velikanskimi izgubami. V prvih dneh meseca novembra se je število italijanskih izgub 150.000 mož ki so se pa potem že znatno povečale.

Italijansko uradno poročilo.

Te dni je razvijala naša artilerija živahno delavnost, da bi ojačala zavojevalne pozicije. Odbili smo sovražne napade v dolini Črne Rienze, na pobočjih Kalvarije, na severozapadu Gorice in na Krasu. Vzeli smo sovražniku 64 vjetnikov in eno strojno puško. Na celotnem bojišču vlada slabo vreme z obilnim snegom na višinah in neprestanim dežjem v nižini.

V goriskem delu bojišča onemogoča trajna globoka megla našo artilerijsko delavnost. Poskusi so vračnika, nagloma napasti Evginso (kotlina v Bezececi), kateri kraj smo mi zasedli, in Malgo Zurec (južno Loppia), so bili energično izjavljeni. Istotako se je ponekod pričel sovražni poskus, polastiti se Pontabla v dolini Feila. Vzdržali smo soške fronte je trjal dalje silovit boj. Ko smo bili izpraznjeni strelske jarko, ki so bili napolnjeni s sovražnimi trupli, smo utrdili važno mesto in vzdržali proti ponovnim protinapadom. Na višinah severozapadno Gorice in zlasti okoli Oslavja se je vršil boj z najmočnejšim uspehom za posest sovražnih pozicij, katerim se približuje naša pehota. Sovražnik je izgubil 132 vjetnikov, med temi 3 oficirje. Na kraški planoti se je zoperstavljal sovražnik s svojimi gostimi okopi in številnimi dobro skritimi baterijami, živlenu prodiranju naše pehote. Vedno večji železniški promet na progi pri Nabrežini razkriva hitro dovažanje skrajno potrebnih ojačenj, da bi se bilo mogoče vpirati vedno hujšemu našemu pritisku. Potem smo izvršili drzne napade in nekaj saperskih del, še težavnejših vsled naliva. Zajeli smo nekaj strelskih jarkov in velji okoli sto mož, med njimi 3 oficirje, ter zaplenili 2 strojni puški in drugega vojnega

materijala. V noči na 3. novembra je obmetaval vodilni zrakoplov sovražna taborišča v goriskem odseku z bombami. Čeprav je sovražna artilerija nepretrgoma streljala na zrakoplov, se je vendar vrnil neoposkovan.

Pontabelj.

Iz vojnoporočevalskega stana: Italijansko poročilo, da smo poskusili, polastiti se vasi Pontabelj, je ravno tako nepošten kakor nezalisan poskus, motiti inozemstvo in italijanske uspehe mu natvezati. Pontabelj leži ravno tako pred našimi pozicijami kakor pred sovražnimi, sovražnik vasi ni nikoli zasedel, torej jo tudi mi nismo mogli napasti. V ta trg so došle samo sovražne patrulje. Priložnostno od Italijanov razvite trobojnice smo vselej, kakor že poročano, odstranili in odnesli. Nekateri patrulje hodijo večkrat daleč čez Pontebo na italijansko ozemlje. Se enkrat pribijemo izrecno, da v tem prostoru se ni izvršil nikak napad.

Drobne vesti iz Italije.

V Turinu so zaprl šest industrijalcev, ker so sleparili pri dobavih za armado, med temi je tudi lastnik velike tovarne Banchiero & Co., ki izdeluje stroje in železniški material, ter lastnik predilnice Cagli. Tudi v Bielli sta bila aretirana dva industrijala. Pričakuje se še več aretacij.

Komunija je bila naročila pred vojno v Italiji poljske topove. Ker so Dardance zaprte, Italija ni mogla odposlati 60 topov za Romunijo pripravljenih, sedaj pa, ko bi pošiljatev lahko šla preko Soluna, izjavlja Italija, da ne da Romuniji topov, ker ni pristopila k četverozvezi.

Sanladra je došel v Milan, da bi potolažil tamkajšnji socijalistični svet, ki vedno kaže svoje nasprotje do vojne.

"Avanti" pravi, da oziroma na gostoljubnost ne bodo ovirali socijalistov, da ne bi očitno nastopili Salandrov politiki, tudi ako je on sam navzoč v Milanu.

V kraju Corleone v Siciliji je bil ustreljen župan Bernardino Verro. Zgodilo se je to pri belem dnevu na njegovem stanovanju. Verro, vodja sicilijanske vstaje leta 1894, je bil obsojen na več let ječe, potem pa pomiloščen. Že pred časom je bil napaden, pa takrat ga napadaleci ni zadel.

"Avanti", organ italijanskih socijalistov, je imenoval svoj čas več hujšakcev, ki so pred vojno strašno goreli za boj, sedaj pa se na varnem, "imbosceti", to so taki, ki se skrijejo, kadar je hudo, poprej pa so najbolj glasni; prizadeti so tožili list radi razžaljenja časti. Pri razpravi je bil sprejet predlog branitelja, da se razprava preloži na 60. dan po končani vojni, da bo mogoče zaslišati priče, ki so sedaj v vojni.

Italija in londonska konvencija. "Seecolo" poroča, da je Italija podpisala londonski dogovor z dne 4. septembra 1914 in da se ga bo tudi držala.

Samo ena seja.

"Tagesanzeiger" poroča iz Rima: Italijanski parlament bo imel samo eno sejo in razpravljati bo imel samo o enem vladnem predlogu, to je o podaljšanju generalnega pooblastila vlade.

Rezolucija intervencionistov.

Zveza intervencionistov je sprejela v Rimu in Milanu resolucijo, v kateri se zahteva napoved vojne Nemčiji, podpis londonske konvencije glede sklepanja miru in onemogočanje svobodnega razpravljanja v parlamentu, katero tako goreče branijo socijalisti.

Italijanski prostovoljci na dopustu.

Veliko začudenje je vzbudil odlok vlade, po katerem se ima poslati na dopust večino prostovoljcev pod pretrvezo, da posebne razmere gorske vojne so take, da zahtevajo samo izvežbane čete. V resnici pa se ti prostovoljci obnašajo tako, kakor da bi šlo se za Garibaldijev pohod L. 1860. Pomankanje discipline med prostovoljci in njihova slaba odpor-

na moč, otežkočata vsako njihovo podjetje.

Ezio Garibaldi ranjen.

Ezio Garibaldi, ki je komaj okrevljal po ranah, ki jih je zadobil na bojišču, je bil na fronti zopet ranjen, in sicer težko. Kropla mu je šla skozi prsi. Ta Ezio je vnuk Giuseppe Garibaldija.

Zaplenitev nemškega trgovskega parnika v Italiji.

Nemški parnik "Spitzfels", ki se je nahajal v pristanišču Cagliari, je italijanska vlada zaplenila. Moštvo, sestojee iz Nemcev in Azijcev, je bilo spravljeno na kopno; odposljojo jih domov.

Politični položaj v Romuniji.

"Magyarország" poroča iz Bukarešte: Rušofilska agitacija v Romuniji se nadaljuje. Unijonistična federacija pripravlja nove demonstracije, o katerih se je Filomoso izjavil, da morajo biti še impozantnejše, kakor one pred dnevi. Bivši vojni minister general Crainiceanu je posetil bukareškega mestnega zapovednika ter ga hotel pregovoriti, da se naj vojaštvo pri bodočih demonstracijah zadrži pasivno. V ministertvu vlada vsled te drznosti veliko ogorčenje, zlasti, ker zanašajo intervencionisti svojo subverzivno agitacijo tudi med vojaštvo. Teror vojnih hujšakcev postaja neznošen.

Z veliko napetostjo pričakujejo politični krogi sestanek romunskega parlamenta. Z gotovostjo se trdi, da bo kabinet rekonstruiran. Ali v intervencionističnem, ali v nevturalističnem smislu, to je še negotovo, pa tem važneje, ker je od te rekonstrukcije pač odvisna nadaljna politika Romunije. Bratiana je za nevturalnost, toda on podlega vplivom vedno razsežnejšemu. Kraljevo stališče je skrajno rezervirano. Intervencionističnim politikom je kralj izjavil: Sem naroden vladar in želim, da bi naša domovina postala čim večja in čim močnejša. Odločitev o tem, kako naj se doseže ta naš skupen cilj, pa prepuščam poklicnim zastopnikom naroda: parlamentu in vladi.

Politični krogi pričakujejo, da bo prineslo zasedanje zbornice velikanske senzacije.

"Corriere della sera" ve pove, dati, da se je vršilo v Bukarešti posvetovanje vodilnih romunskih generalov. Tretjina generalov je bila za nevturalnost, dve tretjini pa sta zahtevali, da intervenira Romunija na strani entente. Bivši vojni minister in šef generalnega štaba sta izjavila, da je Romunija popolnoma pripravljena na vojno na dveh frontah. "Frankfurter Zeitung", ki reproducira tu vest, pristavlja, da je "Corriere" znan po svojih izmišljotinah.

Pariški listi prinašajo iz Romunije nasprotujoča si poročila. Medtem ko pravi neko polslužbeno vestilo, da je opažati znake, da bo Romunija dovolila prehod svojih čet preko svojega ozemlja in da bodo tozadevna pogajanja med rusko in romunsko vlado najbrž skoro ugodno končana, sodbijo posamezni listi dokaj bolj pesimistično. "Matin" pravi, da se bo Romunija pač šele takrat odločila, kadar bo četverozveza dokazala, da res nekaj premore s svojimi četami na Balkanu. "Matin" priporoča, da naj pošlje ententa posebnega skupnega diplomatičnega in vojaškega pooblaščenca v Bukarešto, da se na ta način izogne nedostatkam, ki so se pojavili pri svoječasnem postopanju v Bolgariji.

Francoski listi poročajo nadalje iz Aten, da grška vlada z vso pozornostjo zasleduje razvoj dogodkov v Romuniji in da se z romunskim vprašanjem bavi tudi grški generalni štab. To namigvanje najpomeni, da bi se eventualno romunski akciji pridružila tudi Grška.

Dunajski politični krogi presojajo politično situacijo v Romuniji precej optimistično ter so mnenja, da se je baš v zadnjem času nevturalistična struja še ojačila. Vlada postopa povsem korektno in je baš pred par dnevi odredila razoroženje ruskih v njenih pristaniščih se nahajajočih za Srbijo namenjenih municijskih ladij — najboljši dokaz, da so vse vesti o zblizanju med Romunijo in Rusijo oretirane. Poroča se tudi, da bo Bratiana nastopil v parlamentu, ki se sestane koncem meseca, z

odkritim nevturalističnim programom.

Kralj Ferdinand je zadnje dni sprejel zopet celo vrsto politikov. Posebno pozornost vzbujajo avdijskega bivašega ministra Ariona, odkritega pristaja Marhilomanove nevturalistične ideje.

Budimpeštanski "Vilag" javlja preko Aten, da se je romunska vlada pred pričetkom ofenzive v Srbiji napram Nemčiji in Avstriji obvezala, da ostane nevturalna in da se bo eventualno preloži ruskih čet z orožjem v roki uprla.

Dobro jo je izpeljal.

Nekega jutra pride popotnik h kmetu ter ga prosi za službo kot hlapca. Ko se konečno zmednita za plačilo, je prinesla gospodinja novemu hlapcu zajuterk, da potem čimprej odnese s konji na njivo orat. Gospodar je pa medtem odšel po svojih opravkih. Ko se je hlapec Janez dobro nametal zabeljenih žganecv in kislega zelja, mu veli gospodinja, da naj sedaj hitro gre s konji na njivo. Toda naš Janez se temu protivi in reče:

"Zares, gospodinja, če sem jaz enkrat pri kakem delu, najrajši izgotovim isto nemoteno in nepretrgano do konca. Zato vas prosim, prinesite mi še sedaj kar kosilo, da mi ne bo treba opoldne z njive hoditi in bodem rajši delal naprej."

Gospodinja se je ta moder predlog dopadel, češ, saj je res vedno zamuda časa z opoldanskim kosilom ter mu prinese dobro kosilo na mizo. Naš pridben hlapec z vso slastjo in vnueno nadaljuje započeto delo; okusna jed, svinjina in še kozareček vina povrh ga je kar vzradostilo. A sedaj, ko je bil že enkrat tako vnet in zadovoljen za mizo, poprosi še Janez gospodinja za večerjo, da se tako pridobi še več časa za delo tudi zvečer. Brez posebnega pomisleka postavi gospodinja tudi večerjo pred novega hlapca. Po povzilih obilnih nebeskih darovih izgine Janez. Gospodinja ga začne iskati, da pojde urno s konji na delo, a nikjer ga ne najde. Konečno ga izsledijo na skednju v mrvi spati, smrčajočega in stegnjenega, kakor pitanega medveda. Ko ga kmetica po dolgem trudu vendarle tudi vdrami, ga začne zmerjati:

"Ti ničevredne! Ti lena mreina! Tako izvršuješ svojo službo, svoje delo!"

Naš Janez si ves čas mane očel in konečno tudi spregleda ter začuden zre v razkačeno gospodinjno; nekoliko časa se posluša ljubeznjive njene psovke in različna imena iz živalstva, a naposled se pa samozavestno oglasi tudi on za besedo:

"Oh, ljuba, dobra moja gospodinja! Ne zamerite mi vendar! Zakaj se hudujete nad menoj? Jaz sem mislil, da je pri vas ista krščanska navada, kakor pri nas doma — da se gre po večerji spat!"

Raznoterosti.

Drobne vesti iz Italije.

Preko Lugana poročajo, da so aretirali na italijanskem ozemlju v Pontechiassu nemškega industrijala dr. Fr. Roehlinga, ki je prišel preko Švice s svojim prokuristom Muellerjem, da poizve od svojih italijanskih nastavljenecv, kako se razvijajo posli tvrdka. Deževalo je in ti nastavljenecv so povabili Roehlinga in Muellerja, naj stopita v bližnji lokal, ki se nahaja na italijanskem ozemlju, bila sta tako nepravdna, da sta to storila, bila sta takoj prijeta in odvadena v zapor v Como.

Omenjeni nemški industrijalet Roehling je bival poprej v Milanu. Pogovor se je vršil v nevturalni zoni pri Chiassu, pa so ga vendar prijeli italijanski redarji.

"Corriere della Sera" je poročal, da Vatikan namerava protestirati proti značnemu bombardiranju Benetk. Res pa je, da je izrazil papež svoje obžalovanje, ker je poškodovano krasno delo Tiopelovo v cerkvi degli Scalzi, napram beneškemu patrijarhu in župniku omenjene cerkve, ali o kakem protestu ni govora. Bomba iz avstrijskega zrakoplova je vnela poslopjem železniške postaje, ki obkrožajo cerkev in tvorijo naprave tam strategično najvažnejše točko avstro-italijanskega bojišča.

Salandra se trudi, da bi pri tignil Giolittija v krog vlade in bi rad spravil, če že ne njega, pa

kakega njegovega prijatelja v kabinet, da bi se tako zlasti notranji položaj izboljšal. Ali Giolitti ve, da so mu sledili še pred kratkim korak za korakom državni policisti.

Nadebudna cvetka.

Sodišče v Liegnitzu je obsodilo na tri leta in tri tedne ječe šele 15 leta staro služkinjo Frido Locbel, ki je svojemu gospodarju najprej ukradla nekaj denarja, a ko je bila zato ošeta, je gospodarju in gospodinjji skrivaj nalila hudičevega olja v juho in v pivo. Na srečo sta gospodar in gospodinja takoj spoznala, da je v juho in v pivo nekaj primešano, tako, da nista ničesar užila.

Goljufi na Ogrskem.

Lansko leto meseca oktobra so Rusi prišli v žemljski komitat na Ogrskem. Različni goljufi so to dobro izkoristili. Strašili so kmete, da jim bodo Rusi živino vzeli in da je veliko blaga, če živino prodajo, kakor o njih Rusi pripravijo ob vse. Kmetje so se vrjeli tem svarilom in prodajali živino za vsako ceno. Zdad je sodišče obsodilo te sleparje, ki so kmete najprej strašili, potem pa živino po nizki ceni od njih kupovali in jo na to za drag denar prodali vsakom. Obsojeni so bili okrožni beležnik Josip Steiner, pomožni beležnik Josip Weinberger in trgovec Moric Kende vsak na dve leti ječe in na 1200 kron globe, okrožni beležnik Bela Loiseh pa je bil obsojen na poldrugo leto. Torej javni uradniki, ki bi

Katere sile bodo zmagoslavne v evropski vojni?

Piše F. GRAM.

(Konec).

Poglejmo malo, kako se bo vojna končala.

Prvo leto so vsi govorili, da bodo Nemci zmagali. Rekli so, da bodo oropali in zasvojili celo Evropo. Zadnje tri mesece se sliši skoraj vsak teden dvakrat iz Berlina, da bi imeli Nemci radi mir, ako zavezniški plačajo odškodnino in prepuste Nemčiji več dežela. Če boroča poročila, prišle do zaključka, da bi Nemci radi sklenili mir, seveda kot zmagovalci. Nikjer še nisi bral in menda tudi ne boš kmalo, da želita Francoz ali Rus miru. Francosko geslo je: Najprej moramo Nemce premagati, potem bomo pa govorili o miru. Enako je v Rusiji.

Ko so Rusi izprevideli, da se njihova armada po krivdi velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča unika, so postali tako razjarjeni, da je bil car prisiljen poveriti vrhovno vodstvo drugim možem. Ode-daj pa veje drugačen veter v ruskih bojnih vrstah.

Kdor pazno zasleduje rusko zgodovino zadnjih 20 let, bode izprevidel, da je pravzaprav nemški cesar vodil rusko politiko.

Vsa višja petrograjska gospodinja je bila popolnoma prepričana z nemškim duhom. Skoraj vsa večja kupcijska podjetja so bila v nemških rokah.

Ruski pisatelji, ki prav dobro poznajo razmere, da se je vsled nemškega upliva držalo narod v temi in v pijanstvu. Izobražene-mu in treznemu Rusu Nemec namerič ne more prav z lahka prodati svojih izdelkov.

Sedaj je pa nemškemu uplivu enkrat za vselej odzvonilo.

Rusija ne bo nikoli sklepala miru ne z Nemčijo, ne z Avstrijo, ampak poskrbela bo za to, da bo ona sama narekovala mirovne pogoje.

Dobroznani ruski general Ivanov, katerega imenujejo tudi "strah Avstrijcev" je rekel nekemu znanemu ameriškemu časnikarskemu poročevalcu: — Mi se ne bojimo ne Nemcev, ne Avstrijcev, ampak naprej ne moremo zategadelj, ker nimamo orožja. Ko bomo imeli dovolj orožja in municije, bomo v najkrajšem času pometli Nemce in Avstrijce z zemeljske oble.

Da so Rusi res kaj takega zmogli, so pokazali v zadnjih velikih bitkah.

Pred kakimi enajstimi meseci sem bral v nemškem časopisu "Vorwartz" članek znamenitega nemškega pisatelja Maxa Hardna. V članku piše med drugim tudi naslednje:

Zakaj svet barvati, ko ga več ne moremo. Zakaj vendar prikrivamo, ko vsakdo ve, da je Nemčija začela vojno. Mi smo jo pričeli, da podjarmimo tuje narode, da jih

bili morali ljudstvu dobro svetovati in je ščititi, so svoje lastne ljudi z lažnjivimi vestmi begali in jih goljufali!

Velik vlom v Krakovem.

V notranjem mestu Krakova, v Sladkovskega ulici sta si dva še neznanca vlomilec iz kleti napravila odprtino v juvelirski prodajalno Lipskega in pokradla vse vrednosti, kar sta jih dosegla, potem pa se zopet skrila v kleti.

Ko je služkinja prišla zjutraj v klet, sta jo roparja napadla in ji onemogočila, da bi poklicala na pomoč.

Čim je hišnik odprl vrata, sta vlomilec pobegnula, odnesla sta dragocenosti v vrednosti 130.000 kron.

Danski Rdeči križ na Ruskem in v Avstriji.

Danski Rdeči križ bo nadziral avstrijske in ruske bolnišnice. Za Rusko mu bodo pridružene tri sestre avstrijskega Rdečega križa, za Avstro-Ogrsko pa tri sestre ruskega Rdečega križa.

Vohunstvo v Belgiji.

Vsled razsodbe poljskega sodišča so bili zaradi vohunstva na železnici obsojeni tri Belgijski na smrt, eden pa na 12 let ječe. Obsojeni so od začetka februarja 1915 na dveh železniških progah zapisovali vse v fronto se vozeče in s fronte se vračajoče železniške transporte za železniško službo in ji poročila dostavljali. Sočba je bila potrjena in se je izvršila.

Iščem svojega brata ANDOLA FRANKALISTER iz Juršice, podomače Frakič. Prosim ga, da pride k meni, ker sem bolan. — Anton Kalister, Box 83, St. Marys, Pa. (2-4-12)

Rad bi izvedel za svojega brata ALOJZJA PENKO. Doma je iz vasi Parje pri St. Petru, Notranjsko. V Ameriki biva 12 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, naj mi javi, ali naj se mi pa sam oglasi. — Mike Penko, R. F. D. 1, Box 114, New Alexandria, Pa. (1-3-12)

Rad bi izvedel za naslov JOHNA URBANJA. Lansko leto sva bila skupaj na Graeceton, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se sedaj nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Slak, R. F. D. 3, Box 140, New Alexandria, Pa. (1-3-12)

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščenji pobirati naročnino za "Glas Naroda" in kuzice, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihal Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Janak. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Toljz. Frank Janes in John Germ. Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon). Walsenburg, Colo.: Ant. Safflich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Woodward, Ind. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec. Depue, Ill.: Dan. Badovina. La Salle, Ill.: Mat. Komp. Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalel in Frank Lamblich.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So, Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Fira.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stale.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Ringo, Kans.: Mike Penell.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shultz in M. F. Koba.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Aurora, Minn.: Josip Fuzina.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Perlich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže.

M. L. Kaphs, Jos. J. Peshel in Louis M. Perusek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouse.

Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

Nashauk, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zolbec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Red Lodge, Mont.: J. Koprišev.

Roundup, Mont.: Tomaz Paulin.

Govanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, box 57, Broadway, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdina, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, et., od društva Slovence, Stev. 114, Ely, Minn.

Val dopis, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Franc Koritnik in nje-
va družina.

Roman Romanov.

(Nadaljevanje.)

In ob takih prilikah se je pogosto-
stokrat pripetilo, da se je razžalo-
stila mladi obraz, raztegnile so se
ustnice, solze so pritekale iz oči in
Franci je naglas zajokal.

"Tako sem lačen.... lačen...."
Tako je ravnal Franci tistikrat,
in pogostokrat se mu je smejal
mladi oče in ga je opominal. Do-
padlo se je mlademu Koritniku to
življenje in videlo se mu je, da je
zadovoljen in srečen. Davno je
bil minil čas sanj, mirna je bila bo-
dočnost in pozabljena je bila ne-
mirna mladost. Nikoli ni prišla
na pamet in samo še mlada gospo-
dnja se je domislila včasih nanjo.

Domislila se je včasih, spomnila
ga je in se je zasmejala.

"Kako je bilo.... Ali se domi-
liš...."

In tudi on se je nasmehnil.

"Neumno je bilo...."

Tako je prišlo pozabljenje in
nibše se ni maral več spominjati.
Čemu bi se spominjali ob tem le-
pem življenju....

Lepo sta rastle otroka, Franci
je bil krepk in močan, in Tončka
je bila slabotna in drobna. Tudi
ona je shodila in skupaj sta se
igrala in zelo sta se imela rada.

Samo redkokdaj sta se spila in sa-
mo kratke čase je trpela taka je-
za....

"Si še hud, Franci?"

In Franci se je obrnil proti njej
in se je nasmehal.

"Zakaj si pa razbila mojega
konja?"

"Saj ga nisem nalašč; pa je in
se razbil...."

In zopet je bil med njima mir in
igrala sta se naprej. Veselo in pro-
sto vseh skrbi je bil to življenje,
nali naglo je minilo.

Glej, že je šel Franci v šolo, že
je bral iz knjige in že sta hodila
skupaj s Tončko vsako jutro in
vsako popoldne. Pridno sta se u-
čila, in zlasti je bil nadarjen fant,
in učitelj se je o tem pogostokrat
izrazil. Bil je med prvimi ves čas,
vesel je bil in pogumen in pame-
ten je bil. Oče je bil ponosen nanj
in nalašč je vprašal včasih učite-
lja, kako se uči sin.

"Jako napreduje.... Zelo je
nadarjen in radi ga imam...."

Dobro je delo očetu in tudi žup-
nika je vprašal.

"Dober in pаметen fant je in
silno je nadarjen...."

Vesel je bil Koritnik in je pra-
vil ženi in tudi njej je bilo zelo
všeč.

In končno se je šolsko leto in
zbralo se je tisti dan mnogo go-
spode, iz mesta so se pripeljale
svetle kočije, izstopili so gosposki
potniki in so se zbrali v šolski sobi njeno roko:

in tam so bili zbrani učenci in so
dobivala darila za svoj trud in u-
čenje.

"Franc Koritnik!"

Tako so zaklicali najprej in
Franci je stopil iz vrst, približal
se je in se je priklonil. Zahvalil se
je v lepem govoru, lepo je zvenel
njegov glas, čisto in veselo in pri-
jazno so se nasmehljali visoki go-
spode.

To se je ponavljalo vsako leto
in tudi zadnje leto je prišlo, in
Franci je zapustil domačo šolo.

In glej, zbudilo se je podedova-
no od očeta, večje in močnejše se
je zbudilo, silno je bilo in nepre-
magljivo; vstalo je in zaklicalo
je:

"Vstani in pojdi, ti moj fant,
ki imaš silno moč in silen po-
gum...."

Začutil je bil in sklenil je bil
globoko v sru:

"Vstanem in pojdem in se div-
nem sredi rojakov visoko gori!"

V trinaajstem letu je bil in obda-
le so ga sanje, polno jih je bilo o-
koli njega, lepe so bile in veličast-
ne. Dvignil se je nad svojim ljud-
stvom, da se je odkrivalo pred
njim in priklanjalo v ponižnosti in
spoštovanju.

Naprej, Franci, brez strahu,
Franci, in predzno!....

Glej, zbudilo se je podedovano
od očeta, večje in močnejše se je
zbudilo, silno je bilo in nepre-
magljivo; vstalo je in zaklicalo....

Franci je dvignil glavo, zbral se
je in v pogledal je v svet z drzni-
mi očmi in poln poguma.

"Hej, pojdem v svet, do nedo-
sežnih daljav pojdem, po široki in
prijazni cesti...."

In smejala se je bela cesta pred
njim, smejala se je daljave in va-
bile so. Na večer so padle črne
senice pon jih in daleč doli so pad-
le čez holme in doline in bilo je,
kakor bi se stegnile prijazne roke,
kakor bi skrivaj in na tihem bi se
stegnile, mahale bi in vabile....

Sam je hodil in zamišljen in
Tončka je tudi to opazila. Tudi
pobledel je bil obraz, zamišljenost
je legla po njem, oči so postale
globoke kakor jezera.

"Kaj misliš, Franci?"

Drobna in šibka sestra ga je
vprašala s skrbnim in prijaznim
glasom.

"Nič.... Mislim...."

Odgovoril je zamišljeno in pol-
glasno in je sedel dalje in molčal.
In sestra je prišlo na pamet, da je
mogoče bolan in smilil se ji je. Pri-
bližala se je, sedla je k njemu na
klop pred hišo, roko je dala krog
njegovoga vratu in pritisnila je
svoje lice na njegovo:

"Ali si bolan, Franci?... Bled
si tako in prepaden.... kje te pa
boli?"

Skrbno in ljubeznivo je vpraša-
la in svoje nežno lice je tiščala k
njegovemu.

"Nič me ne boli, Tončka!"

Nasmehnil se ji je in je pobožal
potniki in so se zbrali v šolski sobi njeno roko:

"Pride tako...."
Vzdihnil je in Tončka se je
vzravnila in mu pogledala v oči.

"Zakaj pa vzdihuješ?"

Zopet ga je vprašala in gledala
mu je naravnost v oči.

"Ne vem...."

Franci je odgovoril mirno in za-
mišljeno.

Vse njegovo govorjenje je bilo
v zadnjih dneh zamišljeno in pol-
glasno, navadno je sedel na klopi
pred hišo in je strmel v daljavo.

Tončka je to opazila in ga je
vprašala in tudi oče je opazil.

Glej, in prestrašil se je in domi-
slil se je na davna leta, na gren-
ke dogodke se je spomnil in bal se
je zavoljo sina.

"V daljavo ga vleče, vabi ga ne-
znana moč v prsih.... dalje....
naprej.... križemsvet.... Pojdi;
neko jutro bo vstal in se bo od-
pravil.... Mogoče se kdaj vrne,
bled, sesušen, mogoče nikoli več....
Umrje med tujimi ljudmi, brez po-
strežbe, zapuščen...."

Mnogo je mislil oče in bal se je
tistega časa, ko bo stopil preden,
bledlega obraza in nemirnih oči.

"Sel bi, oče...."

Bal se je, ker se je domislil na
težko pot, na vlažno izbo in mr-
zle in sirove ljudi. Sam bi bil sto-
pil k njemu in bi ga bil prosil v o-
četovski ljubezni.

"Ne hodi, Franci.... Ne mi-
slil ničesar, ne sanjaj več, lepo te
prosim, Franci...."

Sam bi stopil k njemu in bi go-
voril, ker mogoče bi šel, zašel bi
in se ne bi vrnil nikoli več....

Od strani je opazoval sina in vi-
del je, kako je bled, kako zami-
šljeno so oči, kako se izvije iz prsi
vzdih.... In omenil je svoji ženi.

"Ti", je rekel, "Franci blede in
je zamišljen.... Na klopi sedi
pred hišo, v daljavo strmi, po ce-
sti strmi doli in misli in tiutnati
vzdihne.... Glej, jaz vem: v pr-
sih se mu je zbudilo, velika moč je
vstala, moč in dan ne da miru in
vleče ga in sili ga na pot.... v da-
ljavo.... naprej.... križem-
svet...."

"Jaz ne razumem.... Kaj je
to?"

Žena je vprašala preplašeno in
skrbne oči so strmele v možev o-
braz.

"Ti ne razumeš, ali jaz vem....
Tudi meni se je zbudilo in moral
sem na pot in strašno je bilo. Jaz
vem.... mnogi gredo in se ne vr-
nejo nikoli več.... Umrjejo tam
v tujem svetu in med tujimi in
mrzlimi ljudmi...."

"Pa kako misliš?"

Zbala se je tudi ona: samo malo
je umela.

"Rad bi se dvignil nad rojake,
v šolo bi rad, ali to stane denar....
Pri nas ni toliko denarja, stradal
bi v vlažnem in neudobnem stan-
ovanju, zbolel bo in bo umrl...."

Mirno je bilo po sobi, večer se
je delal in mrak je prihajal v so-
bo. Čez okna se je plazil, ob vratih
je lezel in pomaknil se je v vse
štiri kote in od tam se je pomikal
proti sredini, boljbolj se je
zblizeval in končno se je strnil in
napolnil vso sobo.

Franci je stopil v sobo, do oma-
re je šel s sklonjeno glavo in je
vzel tam drobno knjižico.

"Kaj boš, Franci?"

Mati ga je vprašala in je gleda-
la proti njemu.

"Nič...."

Komaj slšno je izpregovoril in
je odšel tiho in s sklonjeno glavo.

Potem je prišla v sobo Tončka
in je sedla na stol.

"Kaj pa dela navadno Franci?"

Mati jo je vprašala in Tončka
se je ozrla okoli in okoli.

"Sedi, mama, in strmi predse
in misli.... Vedno premišluje,
mama, in bled je in kakor bo-
lan...."

Tončka je plašno pripovedovala
in tiho in potem je prenehala.

"Vprašala sem ga tudi že, kaj
misli, pa nič ne pove. Vprašala sem
ga, če je bolan, pa je rekel, da
ni...."

To je govorila Tončka še s ti-
šjim glasom.

"Ali ti nisem povedal?... Ka-
kor sem rekel!"

Oče je hodil po sobi doli in go-
ri, ustavljal se je za trenotek in je
zopet nadaljeval svojo pot.

"Ali mi ne vemo.... mi ne mo-
remo...."

Tiho je govoril in sam zase in
Tončka in mati sta odšli iz sobe.

Zadoščenje.

Izvirni igrokaz v treh dejanjih. — Spisal: Filip Rekar, New York.

(Nadajevanje)

Pepeca: — To vem že dolgo, pa je vse zastoj, če hodi.

Kovačev: — Ze celo pismo sem bil spisal zate, po njegovem na-
ročilu. Ali ga hočeš brati? Meni se fant smili, ker res ni slab.

Pepeca: — Lepo te prosim, pusti me. Ne govori več o tem.

Kovačev: — Misliš sem ti samo povedati. — Nikar ne zameri.

Pepeca: — Štiri leta je od tedaj, kaj ne?

Kovačev: — Da, štiri leta bo.

Pepeca: — Povej mi, prosim te, še enkrat, povej natančno, kako
se je bilo zgodilo.

Kovačev: — A, kako je bilo tisto s Thomsonom?

Pepeca: — Da, povej mi, prosim te.

Kovačev: — Samo Tomažev je bil poleg, jaz ne vem, kaj sta ime-
la. Baje mi je rekel, da nismo vsi skupaj nič vredni.

Pepeca: — Pa zaradi take malenkosti, da ga je?

Kovačev: — Menda že. Vsaj Tomažev je tako rekel tedaj. Čud-
no je vseeno, ker je bil Francec vedno dober in miroljuben.

Pepeca: — Pa kaj je rekel zastran mene? Saj si mu ti povedal,
da bom prišla v Ameriko.

Kovačev: — Da, jaz sem mu povedal, tedaj, ko so ga že uklenili.
Žalosten je bil, kaj je pa rekel, se ne spominjam več.

Pepeca: — Če bi že vsaj vedela, kje je. Da bi mi vsaj enkrat pisal.
Pa nič in nič. Mogoče niti ne ve, da sem v tem kraju.

Kovačev: — Najbrže, da ne ve. Od tedaj, ko so ga zaprli, ni bilo
od njega nobenega glasu.

4. Prizor.

Thomson: — (pride iz ozadja, gre počasi preko odra; predno sto-
pi na levi strani za kulise, malo zakašlja in reče): — To je pa res lepo,
kdo bi si mislil. (Pepeca in Kovačev planeta pokonci in gledata za
njim.)

Pepeca: — (preplašeno): — Moj Bog! Mr. Thomson. Ob službo
bom. Štutil je, da prihajam k vam, spraševati za Franceca, sedaj me je
pa dobil. Jutri najbrže ne bom več v njegovi službi.

Kovačev: — Ne boj se, tudi če te odslovi. Saj ni treba, da bi bila
tako odvisna. Ti ne veš, kako je z nami. Vse je hotel zapoditi. Nekaj
časa nas sploh ni pustil na delo. Šele tedaj ko je izprevidel, da brez
nas ne more izhajati, nas je vzel nazaj.

Pepeca: — (se amisi in zajoka): — Moj France! Moj France!
Kovačev: — Nikar ne jokaj. Pepeca. Saj Francec tudi ni vse. To-
mažev mi je nekaj pravil. Toda kaj — —

Pepeca: — Ne morem, ne morem. (Vstane, si obriše z robcem oči
in počasi odide.)

5. Prizor.

Tomažev: — (pride iz hiše in popade Kovačevega za roko): —
Kaj je rekla? Ali si ji kaj omenil?

Kovačev: — Omenil sem ji, toda nič ni hotela slišati o tebi. Saj
sem ti rekel, da ne bo nič.

Tomažev: — Kako nič? Presenetilo jo je, ker je prišel Thom-
son mimo. Ne vem, kaj se ga tako boji. Misliš sem, da ji boš dal
pismo, ali pa jo vsaj vprašal, kdaj bo zopet prišla.

Kovačev: — Malo preveč zahtevaš od mene, Tomažev. Vse sem
pripravljen storiti, kar je v moji moči, česar pa ne morem, ne mo-
rem. —

Tomažev: — Bom pa sam, če ti nočeš.

Kovačev: (vstane): — Napravi kakor veš in znaš. Svetujem ti,
ne bodi preveč predrzen in ne udajaj se preveč upanju. Razočara
nje kaj naglo pride. — (Odide v hišo.)

VI. Prizor.

Tomažev: — Presneti ljudje. Z nobenim se ne more človek po-
meniti. Najbolje je, da poskušam sam, brez tuje pomoči. Ako jo
pregovorim, da me bo vzela, da se bova lepo poročila in v miru ži-
vela, mislim, da ji bom lahko iztrgal misel na Franceca. Da bi se pa
od koderisbodi vrnil Francec, stopil bi k njemu, prijateljsko bi mu
stisnil roko in rekel: — Prijatelj, vidiš, tako se je zgodilo. Ni po-
magati. Jaz sem srečen in zadovoljen in me cela stvar čisto nič
ne skrbi. Gospodinja bi rabil, toda kje naj jo iščem, če je ni nobene.

Hm, bomo videli, bomo videli. — (Gleda okoli sebe.): — Da, ra-
vno tukaj je bilo, ko ga je udaril. Kdo bi si bil mislil, da bo tako
prišlo. Kaj se hoče, kaj se hoče. — (Kovačev pride iz hiše.)

Kovačev: — No, kaj še vedno premišluješ?

Tomažev: — Kaj bi premišljeval. Kakor bo, tako bo. Bomo vi-
deli, bomo videli.

Kovačev: — Če hočeš, pa stopiva malo k Žagorju.

Tomažev: — Zakaj pa ne, malo bi ga bilo dobro. — (Vstane,
oba odideta.)

VII. Prizor.

Thomson: (se vrne in obstane sredi odra): — Moj Bog, kakšni
ljudje so to? Mogoče sem jih preslabo sodil. Veliko sicer niso vred-
ni, ne v tem, ne v onem oziru. Saj ne rečem, da niso dobri delavci.
Delajo, dokler morejo, to jim moram priznati. Vsi drugi opesajo
prej, kakor pa oni. Pred štirimi leti sem jo bil dobro izkupil na tem
mestu. Ni me bil iz osebnega sovraštva, pač pa zato, ker sem sr-
motil njegov narod. Kakšen je ta narod? Ali niso živina, kadar de-
lajo in kadar pijejo? Tu pri nas, v naši deželi ne poznamo kaj ta-
kega. Pa vendar, vendar, Pepeca, ali kako ji že pravijo? Pri meni
služi že štiri leta, pa dosedaj, se je še vedno lepo obnašala. Krotka
je ponižna in če bi ne bil že oženjen, bi ne manjkalo veliko, da bi
je ne vzel za ženo. Dopade se mi, sam ne vem zakaj. Če bi bili vsi
taki, kakor je ona, ki se že izhajajo z njimi. Tako jih je pa samo
velika surovost in velika dobrota. Škoda samo, da ne znajo obojega
uporabiti na pravem mestu.

VIII. Prizor.

France: (se prikaže izza grmovja, ko pa zagleda Thompsona, se
hitro umakne nazaj. Opravič je čedno, v roki ima mal kovčeg in
pravi komaj slšno): — Lepo srečanje!

Thomson: — Delavi so, da jih je treba iskati, samo sreča nima-
jo. Bom videl, mogoče bo šlo. Poskusimo. — (Odide na desno.)

France: (pride iz ozadja, postavi kovčeg na mizo, sede in si za-
krije obraz z rokami): — Štiri leta je, če se ne motim, kar se je
odločila moja usoda. Strašen udarec je bil, nisem mislil, da ga bom
prenesel. Prišlo je pa tudi res vse naenkrat name. Uklenjen v ve-
rige sem zvedel najstrašnejšo novico, da mi je umrla mati in da je
Pepeca na poti k meni. Kako rad bi se bil srečal z njo, toda kot zlo-
činec mi tega ni bilo mogoče. Pepeca! Bog ve, ali še misli name, ali
še živi zame, kakor sem jaz zanj živel in še živim. Če bi bil po-
slušal učiteljeve nauke, bilo bi danes drugače z menoj. — (Po poti
pride Tomažev. Ko zagleda Franceca, se ves stres in se hoče vrni-
ti. Francec ga še pravočasno zagleda in zakliče): — Tomažev. To-
mažev! Ali se me bojiš? Zakaj se me izogiblješ? Ali me mogoče več
ne poznaš?

Tomažev: (v zadregi): — Seveda te poznam, še predobro te
poznam. Čudno se mi je zdelo, ko sem te ravno sedaj tako nepriča-
kovano za — —

France: — Tak stopi no sem in podaj mi roko. Kaj se, zlomka,
obotavljaš?

Tomažev: (mu poda roko in ga gleda izpod čela): — No, po-
zdravljen. Kje si pa hodil? Vsi smo mislili, da te ne bo več. Ali si
bil toliko čas zaprt?

France: — Malo zaprt, malo sem pa hodil okoli. Lep je svet in

čimdalje gre človek, tembolj si ga zaželi. Ako sem bil zaprt, pra-
viš? Da, zoprt. Tudi tebi bi ne škodilo.... Ali ste še vsi skupaj?

Tomažev: — Še vsi.

France: — Ali je kdo prišel v tem času?

Tomažev: (še v večji zadregi): — Seveda so prišli. Veliko jih
je prišlo in še več jih je odšlo. Saj veš, vsak za kruhom, kakor kdo
more.

France: — Kaj pa tisto? Ali je bilo res, kar mi je povedal oni
večer Kovačev?

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TACHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 402, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEČ, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAČ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wilt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

VOJAŠKE VESTI.

Imenovanja. Za nadporočnika sta imenovana črnovojniška poročnika dr. Pavel Pestotnik in dr. Rudolf Sajovic. — Za poročnike so imenovani rezervni praporščaki: Milan Peterlin, pešpolka 27. Henrik Klenovec, pešpolka 27. Karel Šinkovec, pešpolka 27. — Za podpolkovnika je imenovan major 79. pešpolka Matevž Toljan. — Za majorja pri 100. pešpolku je imenovan stotnik 7. lovškega bataljona Gvidon Krušič. — Za majorja izven ture je imenovan Rihard Ravnihar v ulanski polku št. 4 v priznanje odličnega delovanja pred sovražnikom. — Za stotnika je imenovan nadporočnik topničarskega štaba Fran Pišlar. Za višje zdravnike so imenovani: dr. Hugon Robič garnizijska bolnišnica 12, dr. Josip Tavčar pešpolk 17, in dr. Fran Toplak. — Fran Petrič, e. kr. poročnik v rezervi, je imenovan oficijalom pošto-hranilnišnega urada na Dunaju. — Za sanitetnega praporščaka je imenovan medicinske Joško Sekula. — Stabni narednik 97. pešpolka Josip Lavrenčič je imenovan oficirskim namestnikom.

KRANJSKO.

Beneški Slovenec-vojak umrl. Ivan Jelina, vojak italijanskega alpskega polka št. 3, doma iz Sovodnj, je umrl v Ljubljani v sled zastupljenja krvi; ranjen je bil na levi nogi v stegnu. Star je bil 30 let.

V ruskem ujetništvu. Iz Samarkanda, na meji Buhare, oziroma Kitajske, se je oglašil Mirko Trtnik, sin ljubljanskega hotelirja. Dopisnica je datirana 28. avgusta, hodila je torej celih 70 dni. Dopisnica se glasi: "Dragi stric! Zopet se Vas spominjam z eno dopisnico in vprašam, kaj je vendar, da mi niti en človek ne piše? Leto dni je minulo, pa nisem dobil niti ene dopisnice, pisal sem jih pa že par sto in dvakrat brzojavil domov, pa nisem dobil niti enega odgovora. Hvala Bogu, do sedaj sem še precej zdrav, samo dolgočas in hrepenenje po domu in Tratiniki kuhinji je nepopisno. Kaj je z g. K., ali je pri vojakih? Ako je doma, izročite mu moje pozdrave. Prosim Vas, pišite mi kaj in recite se doma, naj mi kaj pišejo. Srčne pozdrave pošilja in kliče na svidenje vdani Mirko."

Iz strelskih jarkov med grmenjem topov in peketanjem strelskih pušk pošilja pozdrave vsem znankam in znancem fantje "telefonskega oddelka" 17. pešpolka: Radolovič Matija, narednik; Epich France, četovodja; Jeruc Maks, četovodja; Pizelj Slavko, četovodja; Šušter Karol, četovodja; Nolimaj Joško, četovodja; Jemskre Lojze, desnetnik; Sitar Peter, desnetnik; Goršič Joža, poddesnetnik; Vogelnik France, poddesnetnik; Habisch France, pešec; Peternel Tonček, pešec; Omers

France, pešec; Steli France, pešec; Pozdire France, pešec; Te-kave France, pešec; Starija Polde, pešec. — Konji na posodo. Kranjska deželna vlada naznanja: V podporo kmetovalcem zlasti pri jesenskih poljskih in drugih delih je vojno ministrstvo odredilo, da se smejo iz konjskih bolnišnic izposojati za lažja dela sposobni konji do 10. decembra. Tudi nekaj konj nadomestnih bataljonov je dovoljeno izposojati.

Iz ljudskošolske službe. Učiteljska kandidatinja Gabriella Pipan je imenovana za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Trati. — V Blatni Brezovici nadomestuje nadučitelja Josipa Zakrjaska, ki je odšel k vojakom, učiteljska kandidatinja Stanislava Faganel, ki je imenovana za suplentinjo na tamonjski dvorazrednici. — Kandidatinja Ivana Čarman je imenovana za suplentinjo na dvorazrednici pri Sv. Juriju. — Angela Groznik je imenovana za suplentinjo na štirirazredni ljudski šoli v Sinjarju. — Ker je odšel nadučitelj Ivan Bezeljak iz Vač v vojaško službo, ga nadomestuje je kot suplentinjo biva učiteljica Marija Trank iz Save.

Iz davčne službe. Predsedstvo kranjskega finančnega ravništva je imenovalo davčne oficijale Rudolfa Binterja, Valentina Novaka in Rajmunda Mlejnika za davčne upravitelje v 9. činovnem razredu.

S tiralo so zasledovali 19 let starega dinarja Mihaela Štefeta iz Naklega radi tatvine iz 1. 1913. Prijeli so ga končno v Cegelnici in izročili okrajnemu sodišču v Kranju.

Tatvina. V neko gostilno v Kolodvorski ulici v Ljubljani je prišel zvečer neki mož in želel tam prenočiti. Odkazali so mu posteljo v sobi, kjer se je že nahajal neki infanterist. Vojak je svoje reči urejeval, neznanec pa je porabil to priliko in mu vzel s postelje denarnico s 30 kronami in nekaj spisov, nato je izginil. Infanterist je opazil, kaj se je zgodilo, zato je šel za tatom, ali ga ni mogel več dobiti. Policia pa je prišla tati dni potem na Dunajski cesti. Tat je že večkrat kaznovani dinar Anton Poznik iz Kamne gorice.

Piske bi bili radi jedli trije fantje iz Vižmarjev. Zato so sklenili vzeti jih iz nekega hlava ponoči. Posrečilo se jim je dobiti dve lepi piški, kateri so zaklali v neki mizarji delavnici in v nedeljo so ju hoteli pojedati. Ali orožniki so izvedeli o nameravani pojedini in vzeli tatičem piški.

V popolni temi. V Spodnji Šiški se pritožujejo, da zvečer ne gori niti ena svetilka in je torej popolna tema, ob poti grozne luže. Ena svetilka je na oknu Pogacnikove hiše št. 8. Prosiyo jo ta mestni del vsaj malo luči.

ŠTAJERSKO.

Izpred vojne sodišča. Pred graškim sodiščem je bila dne 6. novembra gđe. Antonija Ježovnik, učiteljica iz Braslova, po daljši razpravi, pri kateri je interveniral kot njen zagovornik dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani, popolnoma oproščena obtožbe radi hudodelstva po § 65. a) kaz. zak.

V ruskem ujetništvu. Mirko Gruden, iz znane rodbine Gruden iz Spodnje Hudinje pri Celju, enoletni prostovoljec pri 17. pešpolku in absolutni državne realke v Trstu, kateri se je pred kratkim pogrešal, se nahaja od 13. septembra ranjen in ujet v Čerkasu.

Odlikovanja. Iz Maribora poročajo: S signum laudis je bil odlikovan Gabriel Majcen, rezervni poročnik 2. bosensko-hercegovinskega polka. — Z zlatim zaslužnim križcem je bil odlikovan črnovojniški živinovozdravnik Peter Škofič pri 22. domobranskem pešpolku. — Dva brata, sina umirovljenega orožniškega stražmojstra Franketa, sta že od začetka vojne na bojnem polju. Prvi sin, Viljem Franke, ki je pri 21. pešpolku, je bil že pri prvi vojni v Srbiji ranjen od krogle v desno stegno, a je sedaj vzle temu zopet na fronti. Za svoje zasluge pred sovražnikom je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem 3. razreda. Drugi sin, Rudolf Franke, ki je pri 19. domobranskem pešpolku, je bil pri bojih v Galiciji dvakrat ranjen in je za svojo hrabrost dobil signum laudis in bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem. Zdal leži težko ranjen v Pragi. — S srebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje je odlikovan račniški podčastnik Frane Retzer, bivši oskrbnik grajščine Hrastovec v Slov. goricah.

Umrl je v Gradcu v bolnišnici usmiljenih bratov Srečko Dogša, usnjarski mojster in posestnik v Središču, bivši dolgoletni načelnik središnje skupne obrtne zadruge ter soustanovnik in starosta središkega Sokola.

Zaradi navijanja cen je obsodilo konjsko okrajno sodišče gostilničarja Sutterja na 60 K in gostilničarja Merkuha na 20 K globe.

Potres. Z Dobrne poročajo, da so čutili tam 30. okt. precej močnejši potresni sunek v smeri od jugozapada. Šipe so se tresle in slike na stenah premaknile.

Silen naliv so imeli 3. novembra v Celju. Bliskalo se je in grmelo kakor poleti. Potoki okoli Celja so močno napeli. Vsled neprestanega slabega vremena se zavlačujejo jesenska dela na polju. Drugi dan so imeli po daljšem času zopet lepo vreme.

Otvoritev otroškega vrta za begunske otroke. Dne 3. novembra so otvorili v Vagni pri Lipnici, kjer se nahaja na tisoč beguncov iz Primorja, v navzočnosti grškega deželnega glavarja dr. Faidutija otroški vrt, ob kateri priliki se je obdarovalo 4000 otrok z razno zimsko obleko. Nadzorstvo nad otroškim vrtem ima profesor Pellis iz Gorice.

Nesreča na železnici. V Štornih pri Celju je treil 5. nov. zjutraj osebni vlak v tovarni vlak, pri katerem so se razbili 4 s petrolejem napolnjeni vagoni. Petrolej je stekel v Voglajno, ki je do Celja pokrita z maščobo. Ranjenih je bilo tudi 5 oseb. Uvedena je preiskava.

Od južne železnice. Prestavljen je asistent Rudolf Pilberšek iz Pragerskega v Maribor in uradniški aspirant Ivan Markovič iz Brezna v Waidbruck.

Fizel in kuruzi. Iz Maribora se poročajo: Gle rekviriranja ali nakupovanja fižola in kuruze po komisijonarijeh vojno-žitno-prometnega zavoda se je iz zanesljivega vira izvedelo sledeče: Nekateri komisijonariji nameravajo zahtevati fižol le pri tistih posestnikih, ki imajo več kot 100 kg fižola. Posebno pa se bo oziralo tudi na tiste, ki nimajo drugega žita. Kuruzi se bo tudi morala v kratkem oddati, in sicer ali zluščena in posušena za 26 K 100 kg, ali pa v strokih (nezluščena) 18 K. Cena za kuruzi pa se ni popolnoma trdno določena, ampak se bo še najbrž zvišala. Glede ječmenja zastopajo nekateri komisijonariji stališče, da se tistim posestnikom in drugim slojem, ki imajo le majhne množine ječmenja in sploh nimajo drugega žrnja za kruh, pusti ječmen za mleto.

Krompir, jajca in mleko. Ker se je zadnji čas izvažalo velike množine krompirja in jajc iz mariborskega okrajnega glavarstva, je mesto Maribor prišlo v strah,

da zmanjka teh dveh živil za njegovo prebivalstvo. Namestništvo je torej na prošnjo mesta Maribor odredilo, da se izvažanje jajc in krompirja iz okraja ustavi. Mesto Maribor rabi okrog 30.000 kilogramov krompirja. Da se more čimprej ta količina dobiti, se bodo pozvali najprej večji lastniki krompirja, predvsem iz občin na Dravskem polju, da prodajo svoj odvišni krompir mestu Maribor. Kdor na uradni poziv svojega odvišnega krompirja ne bo hotel prodati, se mu bo isti siloma odvzel in bo dobil zanj nižjo ceno kot za prostovoljno oddani krompir. Cene bodo sledeče: za velike množine, t. j. od 1000 kg naprej 11 K 100 kg, pod 1000 kg pa do 13 K. Ko bo mesto Maribor imelo onih 30.000 kg krompirja zagotovljenih, se bo ta odredba zopet prekinila. V okraju samem pa je promet s krompirjem popolnoma prost in se sme za lastne potrebe nakupovati oziroma prodajati kakor poprej. Krompirja, ki ga kdo rabi za seme in za lastne potrebe svojega gospodarstva, se ne sme odvzeti. Za jajca veljajo skoro enaka določila. Pri zasegi jajc pridejo v prvi vrsti v poštev zaloge, ki jih imajo trgovci. Cena je določena zasedaj 12 vin. za komad. Izven okraja se torej odslej jajca nikakor ne smejo izvažati. Ako bi kdo pri rekviriranju nepravilno postopal, mora to takoj javiti. Nadalje je namestnija zasedla vso produkcijo mleka v mariborskem političnem okraju. Mleko iz tega okraja se sme izključno prodajati le v Mariboru. Izvzeta je prodaja mleka za lokalne vojaške potrebe in pa prodaja mleka v Gradcu, v kolikor je že dosedaj obstojala. Ako bi se pokazalo, da Maribor navzle temu ukrepu še nima dovolj mleka, potem bo namestnija odredila rekvizicijo v ljutomerskem okraju.

KOROŠKO.

Odlikovanje. Rezervni poročnik dr. Joško Požar je dobil za junaka zadržanje v bojih v Galiciji signum laudis in je imenovan za vojaškega avditorja.

Cerkevne vesti. Na župnijo Grebinj je bil imenovan Fran Hoče, župnik v Naborjetu. — Premešeni so: Ignacij Malej, kaplan pri Devici Mariji na jezeru v Želzno Kaplo; Ljudevit Viternik, provizor v Vetrinju, kot upravitelj na Jezersko; Ivan Hornböck z Jezerskega k Devici Mariji na jezeru. — Razpisana je župnija St. Jakob ob cesti (patronat gosposveška prostija) do 7. dec.

K izpremembi vodstva pri ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku poroča uradna "Klagenfurter Zeitung", ki se zelo pohvalno izražajo o delovanju bivšega ravnatelja dr. Alberta Speil vitez plem. Osthaim, med drugim sledeče: "Vpoklie dvornega svetnika dr. pl. Osthaima na Dunaj pomeni za njega samega izredno odlikovanje, ker je prvi Nemec, ki je bil postavljen na plovno in važno mesto predstojnika pri ravnateljstvu za proge državne železniške družbe."

S tem važnim imenovanjem je dana podlaga za uvažanje znanega železniškega oddoka, izdanega meseca julija, ki je v vrstah slovenskih politikov zadel na precejšen odpor. (Opomba uredništva Glas Naroda: Dotični oddoki pravi, da pri državnih železnicah je občevalni jezik nemški in da vsak uslužbenec mora znati nemško pisati in čitati, drugače ne dobi službe. S tem seveda so bili prizadeti slovenski uslužbenici. O tem oddoku smo razpravljali v članku meseca avgusta.)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA PETAROS. Doma je iz Boršta pri Trstu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam oglaš. — Anton Zobec, Limestone, Mich. (2-4-12)

NAZNA NIL O.

Tem potom naznanjamo vsem članom društva sv. Petra št. 69 J. S. K. J. v Thomas, W. Va., da se vrši dne 12. decembra glavna seja, pri kateri se bo volilo nov odbor za bodočo leto. Pri zadnji seji je bilo sklenjeno, da se mora vsak član gori imenovanega društva udeležiti seje in ako izostane, mora plačati v društveno blagajno 50c; izvzeti so le bolni in čez 6 milj oddaljeni člani.

Z bratskim pozdravom (2-4-12) Odbor.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata KAROLA MURN. Doma je iz Vavte vasi pri Novem mestu. Pred 5 leti je bival v Pittsburghu, Kan. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, naj mi javi, ali naj se mi pa sam oglaš. — John Murn, R. F. D. 1, Box 103, New Alexandria, Pa. (1-3-12)

NAZNA NIL O.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Sedaj se muči v Forest City, Pa. in okolici.

Upravištvo "Glas Naroda"

Moja osebna poslanica nade.

Želim, da me pozna vsaki mož in vsaka žena v tej deželi, katera trpi na bolni. Želim, da me pozna vsi kot prijatelja — da vedo kdo sem jaz kaj sem stonil v preteklosti in kaj delam sedaj. Moja slika vam lahko spruči, da sem ostala v medicinski praksi, katero vršim že dolgo vrsto let; moji laje so danes srečni bel podolgih letih sturiranja, raziskavanja in dela. Skrbno sem proučil in analiziral vse tiste stave, krovnice in globoko videnjene bolezni, ki se tako težko zdravijo in o katerih ima mnogo drugih zdravnikov le površno znanje. Želim, da mi vsak bolan mož in vsaka bolna žena zaupa svoje težkoče in tajnosti vsakemu bom dal pošten nasvet, ker želim, da sem v vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam nudim, in čitajte mojo poslanico nade.

J. Russell Price, M.D.

\$100.00 v gotovini ZASTONJ. - 21 KAMENOV 14KARATNO POZLAČENA ura \$6.65

\$100.00 v gotovini damo vsakemu, ki nam dokaže, da prodaja še kak drugi te pristne ure na 21 kamenov, 14karatno pozlačene, jamčene za 20 let za našo ceno \$6.65 in da daje 35 darov ZASTONJ. Da u edemo in razširimo vsespod naše pristne ure na 21 kamenov, 14karatno pozlačene, s trojnimi pokrovmi, bogato zgravirano, jamčene za 20 let za našo ceno \$6.65, pošljemo takoj po polti ali ekspresu na ogled take pristne ure na 21 kamenov, 14karatno pozlačene, s trojnimi pokrovmi, bogato zgravirano, jamčene za 20 let za našo ceno \$6.65. Poleg te ure dajemo tudi 35 darov popolnoma ZASTONJ. Veržice s privrskom, model revolverja na 12 kalibrov, bodalce, pipo, ventilator, žepni nož, pisalno pero, majhno uro-budilko, trižev, posodico s čopičem, privrsk k kitalu, k-lice, brilo, uratan, zapiralka, poročne prstane, majhn model ure s privrskom, zapiralko za kufalno navedratnico, pestne gumba, savratne gube ter ročno ogledalo s privrskom, kavež z zapovko. Če se vam bo uro ter teh 35 predmetov prišla na vaš dom ter vam bodo ugajali, potem plačate ostank, če uro ne marate, za 20 let jamčemo, da vam jo vrnejo. Tudi nam je poslati le 20 centov v znakih ter uro, da se pokrije poštno strške. Nezadovoljni vrne ponudbo ter pošljete denar takoj. Naslovite tako:

UNION SUPPLY COMPANY, Dep. 120, Saint Louis, Mo.

HARMONIKE

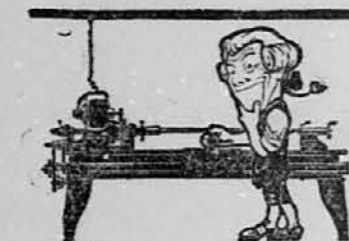
Kje je moj brat JOHN KASTE-LIC? Doma je iz St. Vida pri Zatičini na Dolenjskem. Iz Clevelanda je odšel pred tremi leti v šume v West Virginiji in od takrat nisem še nič čul o njem. Za njegovo naslov bi rad izvedel njegov brat: Anton Kaste-lic, 3508 St. Clair Avenue, Cleveland, O. (2-4-12)

Za vsebino oglosov ni odgovor-
OASISUPEAN EU OASISUPEAN EU OU

bodil kakršnekoli vrste izdeljem ta popravilam po najnižjih cenah, a de lo trpežno in zanesljivo. V poprav- zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V poprav- vzameva kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka- koršno kdo zahteva brez nadaljnou vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Vaš pametni tekmeč

rabi električno gonilno silo v svoji tovarni. To je moderna metoda, ki štedi čas in de- nar

Vprašajte le enega, ki rabi Edisonovo slu-žbo, če bi se hotel vrniti k staremu načinu.

Nato nas obiščite

The New York Edison Company
At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street Telephone: Stuyvesant 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public
424 Broadway Spring 9890 • 121 W 42d St Bryant 5262
125 Delancey St Orchard 1909 • 151 E 86th St Lenox 7780
10 Irving Pl Stuyvesant 5600 • 137 E 125th St Harlem 6028
• 362 E 149th St Melrose 3340
*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

GLAS NARODA SKOKI SMU mesece dnevno, izvezem nedelj in po- stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s bojišča in razne sil-ke. Sedaj ga sleherni dan razpolijamo 18,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vsa osebje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmati- zem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca se lahko uspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želim tudi, da se seznanim z našim uspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, moska nemoč, semenotok, slabost možga- nov, kongestivna striktura, bolezni na mehuru in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar- nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje 96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak mož in vsaka žena; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi do- bili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali ene bolezni. Ne pošljite denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno navedratno sredstvo, temveč čitajte to knjižico, katera je izžipot iz zdravja, in črpite iz kako se more vaša težkoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačate potrebno poštino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. J. RUSSELL PRICE CO.,

S. 1100, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.,

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštino prosto.

Ime in priimek

Štev. in ulica ali Box

Mesto

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

23

(Nadaljevanje)

V tem smislu so nadaljevali zavezništvo dve polni strani in konecno izjavili, da jim ne gre naša stvar nič mar, vsled česar bodo združili svoje armade ter izsilili z oboroženo silo izvedbo Pariškega miru, nakar bo prišel Ludovik XVIII. zopet na prestol.

Ko sem končal, se je ozrla teta Grete v gospoda Guldena ter ga vprašala:

— No, kaj pravite k temu?

— Jaz pravim, — je rekel on, — da imajo ti ljudje narode za norce ter da bi brez sramu in usmiljenja uničili človeški rod, da bi ohranili kakim dvajsetim družinam oblast in dobro življenje. Jaz mislim, da smatrajo ti ljudje same sebe za bogove, nas pa za norce.

— Prav gotovo, — je rekla teta Grete, — in jaz nočem trditi nič nasprotnega, a vse to ne more ubraniti, da ne bo moral sedaj tudi Jožef korakati.

Jaz sem postal bled kot zid, ker sem uvidel, da ima teta prav.

— Da, — je odgovoril gospod Gulden, — to sem že vedel par dni in radi tega sem storil sledeče. Vi ste gotovo slišali, mati Grete, da se gradi velike delavnice za izboljšanje orožja. Taka delavnica je orožarna v Pflazburgu, a manjka dobrih delavcev. Delavci, ki izboljšujejo orožje, so za državo prav tako zaslužni, kot oni, ki se bore na bojnih poljih.

Oni imajo sicer več dela, a njih življenje ni v nevarnosti ter ostanejo lepo doma. Teda sem šel takoj k artilerijskemu majorju, gospodu de Montravel ter sem ga prosil, naj sprejme Jožefa za delavca. Poprava puškine kapice je za dobrega urarja malenkost in gospod Montravel je prošnji takoj ugodil. — Tu je njegovo povelje! — Pri tem je pokazal pismo, katero je imel v žepu.

Tedaj sem se čutil čisto prerajenega ter rekel:

— O, gospod Gulden, vi ste več kot naš oče. Rešili ste mi življenje.

Katarina, katero je že dolgo skoro dušil nemir, je odšla iz sobe, dočim se je teta Grete dvignila ter gospoda Guldena drugič božala ter rekla:

— Da, vi ste najboljši človek na svetu, ... razumen človek, ... zelo razumen človek. Ah, če bi bili vsi republikanci tako kot ste vi, bi hoteli imeti ženske le še republikance za može.

— Pa jaz sem storil le nekaj čisto priproste, — je pojasnjeval on. —

— Ne, ne, to ni tako priprosto. Vaše dobro sree vam navdaja take misli.

Meni je radostno presenečenje vzel besedo in tekem besed tete Grete sem odšel tudi jaz ven, da se navžijem svežega zraka v sadovnjaku. Tam je stala ob sušilnici Katarina ter prelivala gorke solze.

— O, — je rekla, — sedaj zopet diham ter sem zopet prerajena.

Ginjen nad vse mere, sem jo objel. Videl sem kako je morala trpeti skozi celi mesec, a kot hrabra ženska je skrivala pred menoj svoje skrbi, ker je vedela, da jih imam tudi jaz polno. Več kot deset minut sva ostala tam zunaj sama, nato pa sva odšla v hišo, kjer nama je rekel gospod Gulden:

— No, Jožef, jutri zjutraj pojdeš zgodaj tja in dela ti ne bo manjkalo.

Kaka sreča je ležala v misli, da mi ni treba oditi proč! Imel sem tudi druge vzroke, vsled katerih sem srčno želel ostati. Katarina in jaz sva imela sladka upanja! Moj Bog, kdor ni nikdar sam preiskusil kaj takega, ne bo nikdar vedel, kaj morajo trpeti taki ljudje in kako teži jim vzame s srečo tako dobro poročilo.

Se nekako eno uro smo ostali v Vierwinden, nato pa smo se vrnili v mesto in teta Grete nas je pospremila do pošte. Krog sedme ure smo bili že doma.

Tako se je zopet ustanovilo prijateljstvo med teto Grete in gospodom Guldenom in od tkar naprej nas je obiskovala kot preje. Jaz sem šel vsaki dan v orožarno ter izboljševal kapice na puškah. Ob dvajsetih sem se vrnil domov na obed in ob eni uri sem šel zopet v orožarno, kjer sem delal do sedmih. Bil sem obnemovljivi delavec, a sem bil oproščen različnih aplov, ker je bilo dosti dela. Upali smo, da bom ostal v tej službi do konca vojne, če bi zopet izbruhnila. Gotovega seveda ni vedel nikdo.

XIV.

Odkar sem delal v orožarni, se je zopet vrnilo zaupanje v našo hišo. Strah pa vendar ni popolnoma izginil, kajti skozi mesto je šlo na stotine za pol leta odlovljenih ter rekrutov in njih kmečkih oblekah ter s turnirami na hrbtih. Vsi so klicali:

— Vive l'Empereur! — ter delali pri tem stroge obraze.

V veliki rotoški dvorani so dobili eni suknje, drugi črke, tretji epolete, četrti črevlje in gamaše. Tako opravljeni so odkorakali k svojim polkom in jaz sem jim želel srečno pot.

Vsi krojači v mestu so delali uniforme v akordu, orožniki so dali svoje konje, da se pomagava kavaleriji in župan, baron Parmentier, je navduševal mladeniče od 17 do 20 let, naj vstopijo v štrajfurski zbor polkovnika Briece, ki naj bi branil prehode preko rek Zorn, Zinsel in Saar. Gospod baron se je ravno hotel napotiti v Pariz, kar je njegovo navdušenje še bolj podžigalo.

— Naprej! Korajžo! — jim je klical ter jim govoril o Rimljanih, ki so se borili za svojo domovino.

Če sem ga slišal tako govoriti, sem si mislil sam pri sebi:

— Ako smatraš vse to za tako lepo, zakaj pa ne greš tudi sam?!

Lahko si mislite, kako pridno sem delal v orožarni. Nikdar mi ni bilo dovolj dela in dan in noč bi uporabil za to, da zopet popravim puške, zravnam bajonete ter spravim drugo v red. Če nas je obiskal major Montravel, je vedno rekel z občudovanjem proti meni:

— Izvrstno, to je zelo dobro! Zelo sem zadovoljen z vami, Bertha.

Tak besede so me zelo razveselile in vselej sem povedal Katarini o tem, da nekoliko poživim njen pogum. Oba sva bila trdno prepričana, da me bo major Montravel obdržal v Pflazburgu.

Časopisi niso pisali o ničemer drugem kot o novi ustavi in o majskem polju. Gospod Gulden je vedno kaj pograbil, sedaj v tem, sedaj v onem članku. Jaz se nisem brigal za take stvari ter sem se celo kesal, da sem nekada gromel proti procesijam in mašam-zadušnicam. Cele politike sem bil do grla sit.

Tako je šlo naprej do 23. maja. Istega dne sem bil krog šeste ure zjutraj v veliki dvorani orožarne zaposlen s tem, da sem skladal puške v velike zaboje. Oba krila glavnih vrat sta bila odprta in zunaj so stali vojaki od trena s svojimi vozovi da nalože napolnjene zaboje. Jaz sem ravno zabijal zadnji zaboj, ko me je mojster Robert potkal po rami ter mi čisto potihem rekel:

— Bertha, major de Montravel želi govoriti z vami. On je v pavilonu.

Kaj mi je imel major povedati? Tega nisem vedel, a lotil se me je takoj strah. Odšel sem preko velikega dvorišča, nadalje po stopnicah navzgor ter potkal na vrata.

— Noter! — se je oglasil major.

Tresoč se po celem telesu, sem odprl vrata ter vstopil, s čepi

co v roki. Major Montravel je bil visokorasel, suh človek, zagorelega obraza, ki je držal glavo vedno nekoliko povešeno. Prišel je hoditi po sobi gorindol, konečno obstal pred menoj, se ozrl vame ter rekel:

— Ah, vi ste, Bertha. Sporočiti vam moram žalibog neprijetno novico. 3. bataljon, k kateremu pripadate, odide v Metz.

Vspričo te strašne vesti sem čutil, kako se mi je obrnilo srce v telesu in izpregovoriti nisem mogel niti ene besede.

Major me je opazoval ter rekel po kratkem molku:

— Ne razburjajte se radi tega. Vi ste poročeni šele par mesecev ter razvtega dober delavec, kar zasluži vse upoštevanje. Vi boste ponesli to pismo na polkovnika Desmichels v Metz. On je moj dober prijatelj in vam bo gotovo preskrbel delo v svojih delavnicah. Na to se lahko zanesete!

Vzel sem pismo, katero mi je izročil, se zahvalil ter odšel potnega srea.

Doma so govorili Cebedej, gospod Gulden in Katarina skupaj v delavnici. Vse so že vedeli in na obrazih jim je bilo čitati veliko žalost.

— 3. bataljon odkoraka, — sem rekel, ko sem vstopil, — a to nič ne škoduje. Gospod Montravel mi je dal to pismo na ravnatelja orožarne v Metz, ki mi bo preskrbel delo. Nič se ne bojte, jaz ne pojdem v vojno.

(Nadaljevanje)

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, uredniki in državljani o knjigi Bertha pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem v velikim niti-kom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga male vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Doel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rossegger piše: Sedel sem v nekom gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem saželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjale to knjigo?

Henrik Marti: To je najbolj občariliva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hafer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posodil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli na križevet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekom svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi spisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Bertha pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

62 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

NAZANANILLO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo is obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEE

kateri je upravičen pobirati naročimo za list "Glas Naroda" in isajati pravoveljavna potrdila. Mo skom ga toplo priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zacijskih zadevah: kako: postati državljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI

DEPARTMENT

(State Department of Labor)

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj upoštevno mesto za ženske in moške, ki so se poročili, kakor tudi za mlade brske in brade, ako se radi to mazilo, zraščajo v 6 tednih, krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi modrim krasne brke in brado in nabodo, do odpadli in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim. rane, opekline, bole, ture, kraste in grizte, potne noze, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po čenik in knjižico, s sliem zastoj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh vesesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Posljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

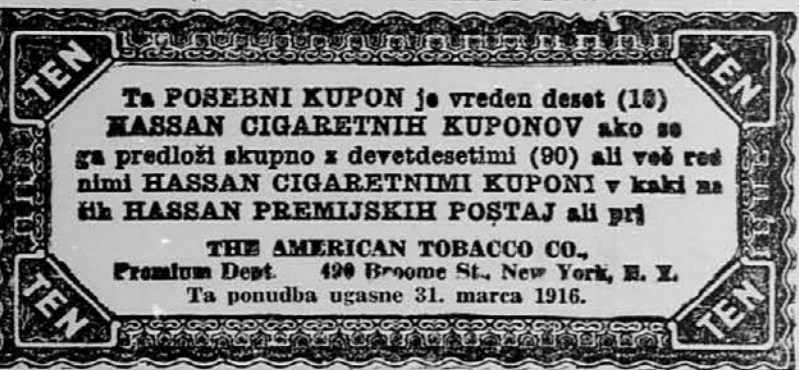
62 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.20 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.